

Til Kultur- og Fritidsudvalget

KFU-orientering om høringssvar vedr. Museumsreformen

14. august 2024

Edoc sagsnummer
2024-0282251

F2 sagsnummer
2024 - 15222

Sagsbehandler
Nanna Bugge

Baggrund

Kulturministeriet har den 28. juni 2024 sendt lovforslag om ændring af museumsloven i høring med frist for indsendelse af høringssvar den 23. august 2024 (bilag 1).

Lovforslaget er sendt i høring til myndigheder, herunder ministerier, Rigsrevisionen, Datatilsynet, de statslige og statsanerkendte museer samt en række organisationer, foreninger mv. (bilag 2).

Formål med lovforslaget

Lovforslaget om ændring af museumsloven har som hovedformål at gennemføre den politiske stemmeaftale om en museumsreform. Lovforslaget fremsættes forventeligt for Folketinget i november 2024 med ikrafttrædelse 1. januar 2025.

Formålet med ændringen af museumsloven er at gøre op med et fastlåst og forældet tilskudssystem til statsanerkendte museer. Det indebærer en gennemgribende reform af museumsområdet, som omfatter en modernisering af museernes faglige opgaver og en ny måde at fordele statens tilskud til statsanerkendte museer på.

Af hovedpunkter i lovforslaget er:

- a) § 2: Museernes opgaver moderniseres, så de fremover består af samlingsudvikling, vidensudvikling og formidling.
- b) § 13 a: En ny tilskudsmodel, der består af et differentieret grundtilskud i fem kategorier, et variabelt tilskud på baggrund af museernes indplacering på fire tilskudsudløsende parametre samt evt. et prioritets-tilskud.
- c) § 14: Nye minimumskrav for statsanerkendelse. Herunder lempede krav for museer beliggende på mindre øer.
- d) § 17 b: Ny udviklingspulje. Ansøgningsberettigede museer, vilkår m.v. fastsættes ved bekendtgørelse.
- e) §§ 19-20: Et nyt uvildigt nævn (museumsnævnet), der tildeles kompetence til at træffe afgørelser om statsanerkendelser og tilbagekaldelser af statsanerkendelser, indplacering i grundtilskudskategori samt håndtering ved fusion/spaltning.

Center for Kultur- og
Fritidsaktiviteter

Stormgade 20
1555 København V

E-mail
nbugge@kk.dk

EAN-nummer
5798009780515

Kultur- og Fritidsforvaltningen har sendt nedenstående høringsvar:

Københavns Kommunes to statsanerkendte museer, Københavns Museum og Thorvaldsens Museum (samlet under Kunst & Historie), finder helt overordnet, at det med museumsreformen er lykkedes at indfri ambitionerne om en mere objektiv tilskudsmodel. Det er ligeledes positivt, at reformen lægger op til en dynamisk model, så tilskuddene vil kunne flytte sig over årene, idet der løbende tages udgangspunkt i de seneste tre års resultater vedrørende de elementer, der indgår i reformen.

Københavns Kommune har således ikke kommentarer til lovforslaget, men ønsker at kommentere begrundelserne for indplacering i de fem grundtilskudskategorier på Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside (<https://slks.dk/omraader/kulturinstitutioner/museer/politisk-aftale-om-en-museumsreform/det-nye-tilskudssystem/indplacering-i-grundtilskud>), og vil - med henblik på en mere retvisende beskrivelse - foreslå en justering af teksten side 7 under 'Argument for samlet placering' for Kunst & Historie (Københavns Museum og Thorvaldsens Museum), så ordlyden ændres fra:

Museets kunstsamling er indsamlet nationalt. Den kulturhistoriske samling er indsamlet i to kommuner. Den kulturhistoriske samling repræsenterer hovedstadens historie fra anden halvdel af 1500-tallet. Kunstsamlingen har national betydning pga. et væsentligt antal genstande af Thorvaldsen. Han var en af Europas mest kendte kunstnere i 1800-tallet, og en af de mest kendte og indflydelsesrige kunstnere i Danmark. Thorvaldsen har haft afgørende betydning for udviklingen af dansk kunsthistorie. Samlingen har ligeledes høj kunstnerisk kvalitet og stor forskningsmæssig betydning for forskning i Thorvaldsen. Samlingen vurderes samlet set at være kategori 3.

til:

Museets kunstsamling er indsamlet nationalt og internationalt. Den kulturhistoriske samling er indsamlet i to kommuner. Den kulturhistoriske samling repræsenterer hovedstadens historie fra forhistorisk tid og op til i dag. Byens rolle som landets hovedstad fra 1400-tallet og frem belyses gennem en mangfoldig samling af både lokale og importerede genstande. Den kulturhistoriske samling indeholder ligeledes internationalt anerkendte delsamlinger som samlingen af genstande der beskriver og har tilhørt Søren Kirkegaard samt en af verdens største samlinger af arkæologisk fundne sko fra før 1800-tallet. Kunstsamlingen har både national og international betydning pga. et væsentligt antal kunstværker af Thorvaldsen og hans maleri- og antiksamling. Thorvaldsen var en af Europas mest kendte kunstnere i 1800-tallet, og en af de mest kendte og indflydelsesrige kunstnere i Europa. Thorvaldsen har haft afgørende betydning for udviklingen af dansk kunsthistorie. Samlingen under Kunst & Historie har ligeledes høj kunstnerisk og historisk kvalitet og stor forskningsmæssig betydning for forskning i Thorvaldsen og Københavns historie og udvikling.

I den nuværende ordlyd er Københavns Museum og Thorvaldsens Museum (samlet under Kunst & Historie) vurderet til at være kategori 3, men med ovenstående præciseringer bør det genovervejes at ændre indplaceringen til kategori 4.

Kulturministeriet

Nybrogade 2
1203 København K

Tel : 33 92 33 70
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

28. juni 2024

Høring over forslag til lov om ændring af museumsloven

Lovforslaget om ændring af museumsloven har som hovedformål at gennemføre den politiske stemmeaftale om en museumsreform. Lovforslaget fremsættes forventeligt for Folketinget NOV I, 2024, og træder i kraft 1. januar 2025.

Formålet med ændringen af museumsloven er at gøre op med et fastlåst og forældet tilskudssystem til statsanerkendte museer. Det indebærer en gennemgribende reform af museumsområdet, som omfatter en modernisering af museernes faglige opgaver og en ny måde at fordele statens tilskud til statsanerkendte museer på.

Af hovedpunkter i lovforslaget er:

- a) **§ 2:** Museernes *opgaver moderniseres*, så de fremover består af samlingsudvikling, vidensudvikling og formidling.
- b) **§ 13 a:** En *ny tilskudsmodel*, der består af et differentieret grundtilskud i fem kategorier (1-5), et variabelt tilskud på baggrund af museernes indplacering på fire tilskudsudløsende parametre samt evt. et prioritetstilskud.
- c) **§ 14:** Nye *minimumskrav* for statsanerkendelse. Herunder lempede krav for museer beliggende på mindre øer.
- d) **§ 17 b:** Ny *udviklingspulje*. Ansøgningsberettigede museer, vilkår m.v. fastsættes ved bekendtgørelse.
- e) **§§ 19-20:** Et nyt uvildigt nævn (*museumsnævnet*), der tildeles kompetence til at træffe afgørelser om statsanerkendelser og tilbagekaldelser af statsanerkendelser, indplacering i grundtilskudskategori samt håndtering ved fusion/spaltning.

Der vedlægges forslag til lov om ændring af museumsloven samt høringsliste.

Høringssvar bedes sendt til Kulturministeriet pr. e-mail til kum@kum.dk med emneangivelsen "Høring – forslag til lov om ændring af Museumsloven", senest fredag den 23. august 2024.

Med venlig hilsen

Anna Sofie Gissel
Chefkonsulent

Bilag:

- Forslag til lov om ændring af museumsloven
- Høringsliste

Forslag
til
Lov om ændring af museumsloven
(Gennemførelse af en museumsreform)

§ 1

I museumsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014, som ændret ved § 46 i lov nr. 1715 af 27. december 2016, § 1 i lov nr. 900 af 21. juni 2022 og § 22 i lov nr. 614 af 11. juni 2024 foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 1, ændres »indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling« til: »samlingsudvikling, vidensudvikling og formidling«.
2. I § 13, stk. 1, ændres »Kulturministeren« til: »Museumsnævnet«, og »med henblik på, at museet kan indgå med et ansvarsområde i det landsdækkende museumssamarbejde, jf. § 2, stk. 2« ændres til: »med et ansvarsområde, som bidrager til et sammenhængende og mangfoldigt museumsvesen.«
3. I § 13, stk. 3, ændres »Kulturministeren« til: »Museumsnævnet«.
4. I § 13 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:
»Stk. 5. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om ansøgning om statsanerkendelse og tilbagekaldelse af statsanerkendelse.«
5. I § 13 a, stk. 1, indsættes efter 1. pkt.: »Driftstilskuddet består af et grundtilskud, og kan i tillæg hertil bestå af henholdsvis et eller flere variable tilskud og et prioritetstilskud.«
6. § 13 a, stk. 3-7 ophæves, og i stedet indsættes:
»Stk. 3. Grundtilskuddet udgør mindst 1,5 mio. kr. (2024-pl). Maksimalt 70 pct. af bevillingen til statsanerkendte museer efter stk. 2 fordeles som grundtilskud.
Stk. 4. Kulturministeren bemyndiges i forbindelse med lovens ikrafttræden til at udstede regler, der indplacerer statsanerkendte museer, der er statsanerkendt før den 1. januar 2025, i en grundtilskudskategori 1-5, der bestemmer størrelsen af museets grundtilskud.
Stk. 5. Statsanerkendte museer kan ansøge museumsnævnet om en ændret indplacering i grundtilskudskategori, jf. § 20, stk. 1, nr. 3, hvorefter museumsnævnet kan indplacere museerne i en grundtilskudskategori 1-5. Museumsnævnet kan i særlige tilfælde tage sager om indplacering i grundtilskud op af egen drift. Museumsnævnets vurdering af, om der skal

UDKAST

ske en ændring, skal foretages på baggrund af betydningen af museets samling.

Stk. 6. Statsanerkendte museer kan tildeles et eller flere variable tilskud på baggrund af følgende parametre:

- 1) Besøgstal
- 2) Besøgstal for børn og unge
- 3) Indtægter
- 4) Fagfællebedømte forskningspublikationer.

Stk. 7. Statsanerkendte museers skal indberette data for parametrene i stk. 6, nr. 1-4, jf. § 13 b. Indberetningerne sammenholdes og indeles i rangorden, hvor de højeste indberetninger på hvert parameter særskilt udløser det højeste variable tilskud. Inden for hvert parameter indeles museernes indberetninger i intervaller af hver fem pct. af museerne, hvor de højeste intervaller får de højeste tilskud. Et variabelt tilskud tildeles museer i øverste halvdel på hvert tilskudsudløsende parameter.

Stk. 8. Et variabelt tilskud beregnes ud fra et gennemsnit af museernes indberetninger af data for de enkelte tilskudsudløsende parametre i stk. 6 for de seneste tre afsluttede kalenderår som statsanerkendt museum, jf. dog 2. pkt. Museumsnævnet kan efter anmodning fra et statsanerkendt museum undlade at medtage en periode, såfremt der er tale om ekstraordinære forhold på museet.

Stk. 9. Prioritetstilskud, jf. stk. 1, bortfalder, hvis statsanerkendte museer spaltes i flere juridiske enheder, og prioritetstilskud sammenlægges ved fusion af statsanerkendte museer. Hvis et museum flyttes til en højere grundtilskudskategori, modregnes museets eventuelle stigning i grundtilskud i museets prioritetstilskud, og midlerne tilføres i stedet til det variable tilskudselement.

Stk. 10. Statsanerkendte museer, som spalter sig i flere juridiske enheder, skal på ny ansøge museumsnævnet om statsanerkendelse af hver juridisk enhed.

Stk. 11. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om fastlæggelse og udbetaling af tilskud til statsanerkendte museer. Kulturministeren fastsætter nærmere regler om grundlaget for museumsnævnets indplacering i grundtilskudskategori efter stk. 5 herunder kriterier for indplaceringen og procedurer for og krav til ansøgning om ændret indplacering efter stk. 5, om de i stk. 6 nævnte parametre og om beregningsmetoden og perioden efter stk. 6-8.

7. Efter § 13 a indsættes:

»§ 13 b. Statsanerkendte museer skal årligt indberette de nødvendige oplysninger digitalt til Kulturministeriet til brug for fastsættelse af variabelt tilskud i henhold til § 13 a, stk. 6 og 7, og til kontrol af opfyldelse af vilkårene i § 14, stk. 1 og 2. Indberetningerne skal være ledsaget af en revisorerklæring.

Stk. 2. Kulturministeren fastsætter nærmere regler om:

UDKAST

- 1) indberetning, herunder frister, og opgørelse af oplysninger efter stk. 1,
- 2) dokumentation og kontrol af oplysninger, som er indberettet efter stk. 1, og
- 3) indberetning af øvrige oplysninger til brug for Kulturministeriets tilsyn med de statsanerkendte museer og til statistiske formål.«

8. I § 14, stk. 1, nr. 2, ændres »Kulturministeren« til »Museumsnævnet«.

9. § 14, stk. 1, nr. 4-6, ophæves og i stedet indsættes:

»4) Statsanerkendte museer skal som minimum have

- a) 10.000 besøgende årligt,
- b) 4,0 mio. kr. i årlige indtægter, idet beløbet reguleres årligt og afrundes til millioner kroner med én decimal, og
- c) indgå i samarbejde om produktion af eller selv producere mindst én fagfællebedømt forskningspublikation over tre forudgående afsluttede år, jf. dog stk. 2.

5) Statsanerkendte museer skal løse opgaverne, som er nævnt i § 2, stk. 1, med høj kvalitet.

6) Statsanerkendte museer skal have de nødvendige kompetencer til at opfylde vilkårene i nr. 1-12, til at varetage de museumsfaglige opgaver i § 2, stk. 1, og skal have de nødvendige rammer til at opbevare samlingen forsvarligt.«

10. § 14, stk. 1, nr. 10, ophæves.

Nr. 11-13 bliver herefter nr. 10-12.

11. I § 14 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»Stk. 2. For museer, som alene har udstillingssteder på øer med færre end 10.000 indbyggere, er vilkåret i stk. 1, nr. 4:

- a) 8.000 besøgende
- b) 3,0 mio. kr. i årlige indtægter idet beløbet reguleres årligt og afrundes til millioner kroner med én decimal, og
- c) at museet indgår i samarbejde om produktion af eller selv producerer mindst én fagfællebedømt forskningspublikation over tre forudgående afsluttede år.

Stk. 3. Oplysninger til brug for vurdering af opfyldelse af vilkårene i stk. 1, nr. 4, og stk. 2, indberettes og beregnes efter reglerne i § 13 a, stk. 8, og regler fastsat i henhold til § 13 b.

Stk. 4. Museer, der ikke opfylder vilkårene i stk. 1 eller stk. 2, kan få en periode på op til to år til at opfylde vilkårene. Hvis museet herefter ikke opfylder vilkårene, tilbagekaldes museets statsanerkendelse, jf. § 13, stk. 3.

Stk. 5. Museumsnævnet kan efter anmodning fra et statsanerkendt museum undlade at medtage en periode ved vurdering af, om vilkårene

UDKAST

i § 14, stk. 1 og 2, er opfyldt, jf. stk. 3 og 4, såfremt der er tale om ekstraordinære forhold på museet.

Stk. 6. Kulturministeriet fører tilsyn med overholdelsen af vilkårene i stk. 1 og 2.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 7.

12. I § 14, stk. 2, der bliver stk. 7, indsættes efter: »stk. 1«: »og stk. 2. Kulturministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om perioden efter stk. 4 og beregningsperioden efter stk. 5.«

13. § 14, stk. 3, der bliver stk. 8, ophæves.

14. I § 17 a, stk. 1, ændres »nedsætter« til: »kan nedsætte«.

15. I § 17 b, stk. 1, 1. pkt., udgår », herunder tilskud til museernes erhvervelser af værker og genstande«

16. I § 17 b, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »ydes til«: »statsanerkendte«.

17. I § 17 b, stk. 2, indsættes efter »Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om«: »ansøgningsberettigede museer,«.

18. Efter § 18 indsættes:

»Kapitel 7 a
Museumsnævnet«

19. § 19 affattes således:

»§ 19. Kulturministeren nedsætter et museumsnævn bestående af syv medlemmer, som beskikkes således:

- 1) Et medlem efter indstilling fra KL.
- 2) Et medlem efter indstilling fra Organisationen Danske Museer.
- 3) Fem medlemmer udpeget af kulturministeren, heraf et medlem fra et andet nordisk land.

Stk. 2. Medlemmerne skal tilsammen besidde høj museumsfaglig ekspertise inden for museernes opgaver, jf. § 2, stk. 1.

Stk. 3. Medlemmerne må ikke modtage instruktioner fra nogen om udførelsen af deres opgaver i museumsnævnet.

Stk. 4. Medlemmerne beskikkes for en periode på fire år. Umiddelbar genbeskikkelse kan finde sted én gang. Udtræder et medlem, beskikker kulturministeren et nyt medlem for den resterende del af perioden.

Stk. 5. Medlemmerne beskikkes forskudt, således at henholdsvis tre og fire af medlemmerne beskikkes hvert andet år.

UDKAST

Stk. 6. Kulturministeren udpeger en nævnsleder blandt medlemmerne.

Stk. 7. Museumsnævnet er beslutningsdygtigt, når mindst fire medlemmer deltager i behandlingen af en sag. Museumsnævnet træffer afgørelse ved almindeligt stemmeflertal på et møde eller ved skriftlig behandling. I tilfælde af stemmelighed er nævnslederens stemme i den enkelte sag udslagsgivende.

Stk. 8. Museumsnævnet fastsætter selv sin forretningsorden.«

20. § 20 affattes således:

»§ 20. Museumsnævnet varetager følgende opgaver:

- 1) Træffer afgørelse om statsanerkendelse af museer, jf. § 13, stk. 1.
- 2) Træffer afgørelse om tilbagekaldelse af statsanerkendelse, jf. § 13, stk. 3.
- 3) Træffer efter ansøgning afgørelse om indplacering af museerne i grundtilskudskategori, jf. § 13 a, stk. 5.
- 4) Godkender statsanerkendte museers ansvarsområder og ændringer heri, jf. § 14, stk. 1, nr. 2, dog ikke opgaver i henhold til lovens kapitel 8.

Stk. 2. Museumsnævnet sekretariatsbetjenes af Kulturministeriet.

Stk. 3. Museumsnævnets afgørelser efter denne lov kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2025, jf. dog stk. 2-8.

Stk. 2. For museer indplaceret af kulturministeren efter § 13 a, stk. 4, finder lovens § 13 a, stk. 5, og § 20, stk. 1, nr. 3, anvendelse den 1. januar 2029, jf. dog stk. 4.

Stk. 3. For museer indplaceret efter lovens ikrafttræden, finder lovens § 13 a, stk. 5, og § 20, stk. 1, nr. 1 og 3, anvendelse den 1. januar 2029.

Stk. 4. Stk. 2 finder ikke anvendelse for museer, der er statsanerkendt før 1. januar 2025, og som samlet set vil få et lavere statsligt driftstilskud i 2025 end i 2024. For disse museer finder lovens § 13 a, stk. 5 og § 20, stk. 1, nr. 3, anvendelse den 1. januar 2026.

Stk. 5. For statsanerkendte museer, der er statsanerkendt før 1. januar 2025, og som vælger at benytte sig af reglerne i lovens § 13 a, stk. 5, og § 20, stk. 1, nr. 3, i perioden 1. januar 2025 til 1. januar 2029, træder museumsnævnets afgørelse i stedet for den indplacering, der følger af denne bestemmelses stk. 2.

Stk. 6. Museer, der ikke er statsanerkendt ved lovens ikrafttræden, kan tidligst statsanerkendes to år efter lovens ikrafttræden. Statsanerkendte museer, der ved lovens ikrafttræden ikke lever op til vilkårene i § 14, stk. 1 og 2, får en periode på op til to år til at rette op, jf. § 14, stk. 4.

UDKAST

Stk. 7. Stk. 3 finder ikke anvendelse for statsanerkendte museer, der fusionerer eller spalter sig efter lovens ikrafttræden.

Stk. 8. Museer, der statsanerkendes efter stk. 6, kan modtage variabelt tilskud efter § 13 a, stk. 6, pr. 1. januar 2030.

Stk. 9. Når medlemmer af museumsnævnet beskikkes første gang efter lovens ikrafttræden, beskikker kulturministeren tre af de syv medlemmer for en periode af to år.

§ 3

Museernes samlede driftstilskud efter lovens § 13 a, stk. 1, indfases gradvist efter lovens ikrafttrædelse og til 1. januar 2029.

Stk. 2. Størrelsen af driftstilskud til de statsanerkendte museer, som er udbetalt i 2024 udgør beregningsgrundlaget for den gradvise indfasning af driftstilskuddene efter lovens § 13 a fra 1. januar 2025 til 1. januar 2029.

Stk. 3. Kulturministeren kan anvende allerede foretagne indberetninger fra de statsanerkendte museers henholdsvis besøgstal, besøgstal for børn og unge, indtægter og fagfællebedømte forskningspublikationer for årene 2019-2024 til bestemmelse af størrelsen af det variable tilskud, jf. lovens § 13 a, stk. 6, i perioden 1. januar 2025 til 1. januar 2029.

Stk. 4. Kulturministeren fastsætter nærmere regler om beregning og indfasning af driftstilskud i perioden nævnt i stk. 1.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse	
1.	Indledning
2.	Baggrund
2.1.	Tilskudsordninger historisk set
2.2.	Arbejdsgruppe om museumsreform
3.	Lovforslagets hovedpunkter
3.1.	Museernes opgaver
3.1.1.	Gældende ret
3.1.2.	Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3.2.	Nye statsanerkendelser og tilbagekaldelse af eksisterende statsanerkendelser
3.2.1.	Gældende ret
3.2.2.	Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3.3.	Ny tilskudsmodel for statsanerkendte museer
3.3.1.	Gældende ret
3.3.2.	Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3.4.	Vilkår til statsanerkendte museer
3.4.1.	Gældende ret
3.4.2.	Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3.5.	Et uafhængigt museumsnavn
3.5.1.	Gældende ret
3.5.2.	Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

UDKAST

3.6.	Indfasning og overgang
4.	Opfyldelse af FN's verdensmål
5.	Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5.1.	Principper for digitaliseringsklar lovgivning
6.	Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
7.	Administrative konsekvenser for borgerne
8.	Klimamæssige konsekvenser
9.	Miljø- og naturmæssige konsekvenser
10.	Forholdet til EU-retten
11.	Hørte myndigheder og organisationer m.v.
12.	Sammenfattende skema

UDKAST

1. Indledning

Lovforslaget udmønter den politiske stemmeaftale om en museumsreform af 16. maj 2024 mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) og alle Folketingets partier; Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Alternativet. Stemmeaftalen følger op på regeringsgrundlaget, hvor det fremgår, at regeringen vil ”reformere forældet lovgivning, rydde op i tilsandede strukturer og styrke kulturlivet i hele landet. Som en del af dette arbejde vil regeringen blandt andet gennemføre en museumsreform, der åbner for flere statsanerkendte museer og skaber en mere retfærdig og gennemsigtig fordeling af museumstilskuddene”.

Lovforslaget gennemfører således en gennemgribende reform af museumsområdet, som både vil omfatte en modernisering af museernes faglige opgaver og en grundlæggende ny måde at fordele statens tilskud til statsanerkendte museer på, som vil understøtte museernes samfundsmæssige rolle, og som vil bidrage til at sikre, at der er museer i hele landet. Med lovforslaget gøres op med et fastlåst og forældet tilskudssystem, og nye museer vil få mulighed for at blive statsanerkendt.

I overensstemmelse med den politiske aftale vil lovforslaget modernisere og forenkle museernes opgaver i museumsloven, så det i højere grad afspejler den måde, som museerne arbejder på i dag. Med lovforslaget beskrives museernes opgaver fremover som tre indbyrdes forbundne opgaver: samlingsudvikling, vidensudvikling og formidling.

Lovforslaget fastsætter endvidere et nyt og mere gennemsigtigt tilskudssystem til beregning af museernes driftstilskud. Heri indgår et differentieret grundtilskud, variable incitamentsbaserede tilskud og et prioritetstilskud. Grundtilskuddets størrelse vil blive differentieret i fem kategorier (1-5), som vil være baseret på betydningen af museernes samlinger.

Der foreslås en række minimumskrav til statsanerkendelse, som består af objektivt konstaterbare krav til bl.a. ejerform, indtjening, antal besøgende og antal forskningspublikationer kombineret med en vurdering af museernes faglige opgavevaretagelse og ansvarsområde.

Herudover vil der med lovforslaget blive etableret et uafhængigt museumsnævn, der bl.a. skal vurdere nye statsanerkendelser og fratagelse af eksisterende statsanerkendelser m.v.

Det foreslås, at ændringerne træder i kraft den 1. januar 2025.

2. Baggrund

I dag understøtter staten økonomisk et landsdækkende museumsvesen af høj kvalitet gennem driftsbevillinger til statslige museer, driftstilskud til statsanerkendte museer og varierende midler til ydelse af projektilskud til museer m.v. Tilskuddene ydes af bevillinger på finansloven og i mindre omfang af udlodningsmidler.

Statslige og statsanerkendte museer har i henhold til museumsloven til opgave at varetage og formidle en samling og tilsammen at løfte ansvaret for at sikre, bevare og udvikle Danmarks kultur- og naturarv.

De statsanerkendte museer modtager årligt et statsligt driftstilskud fra Kulturministeriet i henhold til museumsloven. De statsanerkendte museer varetager de lovbestemte opgaver inden for hver sit geografiske, emne- og/eller tidsmæssigt afgrænsede ansvarsområde inden for kategorierne kunst-, kultur- og naturhistorie eller en blanding af disse. Kulturministeriet fører museumsfagligt tilsyn i henhold til museumsloven med alle statsanerkendte museer. Museerne er desuden omfattet af et økonomisk-administrativt tilsyn, som varetages af museets offentlige tilsynsmyndighed (hovedtilskudsyder).

2.1. Tilskudsordninger historisk set

Størstedelen af de statsanerkendte museer er etableret på lokalt initiativ, enten lokalpolitisk eller i form af foreninger og borgere. Museerne har efterfølgende opnået statsanerkendelse og statsligt driftstilskud. Derfor er museumsområdet i dag karakteriseret ved, at stat og kommuner samfinansierer landets statsanerkendte museer – med enkelte undtagelser. Placeringen af museerne og forskellene i de statslige driftstilskud er historisk betingede og ikke udtryk for en central statslig planlægning.

Den nuværende tilskudsfordeling for de statsanerkendte museer trådte i kraft den 1. januar 2013, og var et resultat af en tilskudsreform, hvor flere statslige tilskudsordninger blev lagt sammen til én.

Folketingets partier var dengang enige om, at der ikke skulle ændres i museernes hidtidige tilskudsniveauer. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at ”det er hensigten, at de enkelte museer ved lovens ikrafttræden skal oppebære et statsligt driftstilskud svarende til det hidtidige tilskudsniveau”, jf. Folketingstidende (almindelige bemærkninger, afsnit 3.4.3.1.). Med det formål at fremme en udvikling mod øget økonomisk bæredygtighed blev de mindste statslige tilskud hævet til 1 mio. kr., som blev fastsat som nyt minimum for statstilskud. Med samme formål blev kravet om museets ikke-statslige tilskudsgrundlag hævet, og har siden 2013 været 2 mio. kr.

2.2. Arbejdsgruppe om museumsreform

Den 28. april 2023 nedsatte kulturministeren en arbejdsgruppe om en museumsreform, som skulle komme med anbefalinger til en reform af statsanerkendte museers opgaver og tilskud.

Arbejdsgruppen fremlagde sine anbefalinger den 9. november 2023. Arbejdsgruppen kom med en række faglige anbefalinger, der skulle bidrage til at modernisere og forenkle museernes opgaver og skabe et mere dynamisk museumslandskab.

Arbejdsgruppen foreslog bl.a. at bygge museumsloven op omkring tre indbyrdes afhængige og ligeværdige opgaver; samlingsudvikling, vidensudvikling og formidling. Derudover foreslog arbejdsgruppen, at der til brug for vurderingen af nye og eksisterende statsanerkendelser skulle indføres en række minimumskrav, og at kompetencen til at træffe afgørelse om tildeling og fratagelse af statsanerkendelse skulle placeres hos et armslængdeorgan for at træffe uafhængigt og fagligt funderede vurderinger.

Arbejdsgruppen foreslog endvidere to modeller for tildeling af tilskud; en trappemodell, hvor tilskuddene tildeles ud fra det niveau, det enkelte museum samlet set løser opgaverne på, og en byggeklødsmodell, hvor tilskuddene tildeles ud fra det niveau, det enkelte museum løser de enkelte opgaver på.

3.1. Museernes opgaver

3.1.1. Gældende ret

Museumslovens § 2 beskriver museernes opgaver og sætter rammerne for opgaverne. Det fremgår heraf, at museerne skal løse fem opgaver; indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling, og at opgaverne er indbyrdes forbundne. Det fremgår desuden, at opgaverne skal løses i både et lokalt, nationalt og globalt perspektiv, og at museerne skal samarbejde om opgaverne. Museumslovens § 2 blev affattet ved lov nr. 1391 af 23. december 2012, Lov om ændring af museumsloven (Udvikling af museumsområdet m.v.), hvormed museernes opgaver og rolle i samfundet blev opdateret.

Opgaven indsamling betyder, at museerne er forpligtede til at indsamle genstande, kunstværker, præparater og anden dokumentation til deres samlinger inden for deres vedtægtsbestemte ansvarsområde. Indsamlingen skal være baseret på en aktiv, men restriktiv praksis, der udspringer af museernes forskning. Gennem indsamling udvikler museerne deres samlinger, så de er tilpasset tiden og det omgivende samfund. Museerne udvikler også samlingerne gennem udskillelse af genstande, som mangler

UDKAST

forsknings- og formidlingsmæssig værdi, med henblik på at fokusere bevaringsindsatsen.

Opgaven registrering betyder, at museerne endvidere er forpligtede til at registrere deres genstande, kunstværker og præparater. Kunst- og kulturhistoriske museer er desuden forpligtede til at indberette deres registreringer til de centrale registre over kulturhistorie og kunst og til registeret over arkæologiske lokaliteter og fundsteder. Gennem registrering beskriver museerne den særlige historie og centrale oplysninger, som er årsagen til, at museerne har indsamlet den specifikke genstand. Museernes registreringer udgør en vidensdatabase over deres samling, der sikrer overblik over samlingen og dens placering (for eksempel i udstillinger og magasiner m.v.), og udgør udgangspunktet for deres forskning, formidling og bevaringsarbejde. Gennem indberetning af registreringerne til de centrale registre sikres nationalt overblik over museernes samlinger. De indberettede registreringer understøtter desuden en restriktiv, koordineret indsamling på tværs af museerne og samarbejder om eksempelvis ind- og udlån af genstande og kunstværker til udstillinger.

Opgaven bevaring betyder, at museerne er forpligtede til at bevare deres samling til gavn for eftertiden og skal sikre forsvarlige bevarings- og sikringsforhold. Bevaringsopgaven består af en præventiv og udbedrende indsats prioriteret i forhold til samlingernes tilstand og i forhold til samlingens betydning lokalt, regionalt og nationalt samt samlingens forsknings- og formidlingsmæssige værdi. Bevaring omfatter i almindelighed museets bevaringsmæssige forhold i udstillinger og på magasiner, sikring, opsyn og konservering af samlingerne.

Opgaven forskning betyder, at museerne er forpligtede til at forske inden for deres vedtægtsbestemte ansvarsområde og stille deres viden til rådighed for omverdenen.

Museerne skal sikre forbindelse mellem forskningen og deres øvrige faglige opgaver; indsamling, registrering, bevaring og formidling. Formålet med forskningen er at generere ny viden om kunst, kultur- og naturhistorie med udgangspunkt i museernes samlinger. Museernes forskning er videnskabeligt arbejde baseret på faglige problemstillinger relateret til det enkelte museums ansvarsområde og samling.

Opgaven formidling betyder, at museerne skal formidle deres vedtægtsbestemte ansvarsområde, herunder deres samling, for offentligheden. Det sker f.eks. gennem udstillinger, undervisning, kommunikation, events, åbne arkæologiske udgravninger, arbejdende værksteder, byvandring, outreach-aktiviteter og mange andre brugerinddragende og inkluderende tiltag. Museernes formidlingsarbejde

UDKAST

er som oftest karakteriseret ved en direkte kontakt og dialog mellem brugere og museum. Gennem vidensbaseret og differentieret formidling aktualiserer og bringer museerne deres samlinger og viden i spil i institutionen, hos andre museer, i forhold til borgerne og det omgivende samfund. Museumsformidling har særligt de seneste 10 år undergået en forandring mod stigende brugerorientering, differentiering og forskningsbaseret varetagelse af formidlingsopgaven samt professionalisering af museernes formidlings- og kommunikationskompetencer.

3.1.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Det følger af den politiske stemmeaftale om museumsreformen, at museernes opgaver skal moderniseres. Museernes arbejde vil fremover tage afsæt i de tre indbyrdes forbundne opgaver samlingsudvikling, vidensudvikling og formidling. Formålet med moderniseringen og forenklingen vil være at styrke udviklingen på alle landets museer og sætte fokus på, at museernes opgaver er vigtige, udviklingsorienterede og gensidigt afhængige, men også tilpasset en moderne tid, hvor museerne skal udvikle sig for fortsat at være relevante.

Lovforslaget vil derfor indebære en modernisering af den nuværende opgavebeskrivelse, som vil lægge vægt på, at der skal være et udviklingsperspektiv i opgaveløsningen, som vil sikre, at museerne fremadrettet udvikler sig i takt med samfundet og vil have aktualitet og relevans. Siden opdateringen af museumslovens beskrivelse af museernes opgaver og rolle i samfundet i 2012 har museerne i stigende grad udviklet sig til at være udadvendte vidensinstitutioner og aktører, som spiller en aktiv rolle i samfundet og samfundsdebatten, bl.a. gennem større fokus på inklusion af borgere og interaktion med det omgivende samfund i opgaveløsningen. Med lovforslaget vil opgavebeskrivelsen blive opdateret, således at beskrivelsen vil understøtte den igangværende udvikling i museernes rolle og i højere grad vil afspejle den måde, som museerne arbejder på i dag.

Gennem samlingsudvikling vil museerne skulle sikre fremtidens kultur- og naturarv, og at deres samlinger er aktuelle og relevante. Heri vil også ligge et fokus på samlingsvaretagelsen, hvor museerne vil skulle sikre, at samlingerne er registreret, indberettet samt i den bedst mulige bevaringstilstand og forsvarligt opbevaret. Med den bedst mulige bevaringstilstand og forsvarligt opbevaret forstås i lovforslaget, at museerne vil skulle bevare deres samlinger til gavn for eftertiden. I begrebet samlingsudvikling ligger fortsat de hidtidige opgaver, indsamling, registrering og bevaring, således at de vil være samlet i ét moderniseret begreb, der vil fokusere på, at udviklingsperspektivet også vil være drivende i forhold til museernes arbejde med samlingen.

UDKAST

Gennem vidensudvikling vil museerne løbende skulle generere ny viden om og udvikle flere perspektiver på vores fælles kultur- og naturarv til gavn for forskning, borgere og samfund.

Gennem formidling vil museerne skulle arbejde for, at flere borgere i fremtiden vil bruge museerne og få en ny forståelse for og et nyt perspektiv på sig selv og samfundet ved at bringe deres samlinger og viden i spil i aktuelle og relevante samfundsmæssige sammenhænge og udvikle museumstilbud i dialog med omverden.

Ændringen af museernes opgavebeskrivelse tilsigter også at fremme en faglig udvikling blandt alle landets museer, som samtidig vil afspejle bredden i museernes arbejde og vil understrege, at museerne kontinuerligt vil skulle udvikle sig, herunder deres samlinger, så museerne følger samfundsudviklingen og er relevante.

Med det formål at understøtte den politiske aftales intention om at styrke udviklingen på alle landets museer og understøtte museernes samfundsmæssige rolle vil bestemmelsen om museernes opgaver i lovens § 2, stk. 1, nr. 1-3, blive fastholdt for at sikre et fremtidigt museumslandskab, som vil være sammenhængende, bæredygtigt og relevant for borgere og samfund.

Af den politiske stemmeaftale fremgår, at museerne som hidtil skal samarbejde om de faglige opgaver, herunder samlingsvaretagelse, opbevaringsforhold, forskning og formidlingsformater for derigennem at bidrage til en positiv udvikling af det danske museumslandskab. Målet om et sammenhængende museumslandskab understøttes af forpligtelsen i den gældende lovs § 2, stk. 2, om at museerne skal samarbejde om opgaverne i § 2, stk. 1.

For nærmere beskrivelse af de foreslåede opgaver henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, og bemærkninger hertil.

3.2. Nye statsanerkendelser og tilbagekaldelse af eksisterende statsanerkendelser

3.2.1. Gældende ret

Efter museumslovens § 13, stk. 1, kan kulturministeren statsanerkende et museum som tilskudsberettiget med henblik på, at museet kan indgå med et ansvarsområde i det landsdækkende museumssamarbejde.

UDKAST

Opgaven om at godkende et statsanerkendt museums ansvarsområde og ændringer heri er delegeret til Slots og Kulturstyrelsen, jf. bekendtgørelse nr. 1442 af 12. december 2010.

Vilkår for at opnå og bevare en statsanerkendelse følger af museumslovens § 14, stk. 1. Heri ligger f.eks. vilkår om ejerskab, ansvarsområder, økonomi, udskillelse, indberetning, adgang m.v. Når et museum ansøger om statsanerkendelse, foretager Kulturministeriet en faglig behandling på baggrund af en museumsfaglig vurdering, som udarbejdes af et eksternt fagkyndigt bedømmelsesudvalg, der nedsættes til opgaven, hvorefter der udarbejdes en indstilling til kulturministeren om enten tilsagn eller afslag på ansøgningen om statsanerkendelse.

Siden 2001 er i alt tre museer blevet statsanerkendt. Fem museer har fået afslag på ansøgning om statsanerkendelse. Et af disse fem museer opnåede en positiv museumsfaglig vurdering, men kunne ikke statsanerkendes grundet manglende finansiering af statsligt driftstilskud til museet.

Ifølge museumslovens § 13, stk. 3, kan kulturministeren tilbagekalde en statsanerkendelse, såfremt museet ikke opfylder de vilkår, som er nævnt i lovens § 14. Enkelte museer har i perioder haft vanskeligt ved at opfylde museumslovens krav. Ingen statsanerkendelser er tilbagekaldt som følge af manglende opfyldelse af lovens vilkår i § 14. Gruppen af statsanerkendte museer har derfor været stort set uændret i mange år, når der ses bort fra fusioner mellem museerne. Teatermuseet i Hofteatret fik efter eget ønske tilbagekaldt sin statsanerkendelse med udgangen af 2011.

3.2.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af den politiske stemmeaftale, at der er behov for et skabe et mere dynamisk museumslandskab. Det fremgår endvidere, at det ikke skal være en politisk beslutning, om nye museer skal statsanerkendes, eller om eksisterende museer skal miste deres statsanerkendelse. Aftalepartierne er enige om at placere en række kompetencer hos et nyt uafhængigt og upartisk nævn, museumsnævnet. Herunder kompetencen til at træffe afgørelse om tildeling og tilbagekaldelse af statsanerkendelse.

Det vurderes hensigtsmæssigt at udlægge kompetencen hos et uafhængigt museumsnævn, der vil kunne træffe afgørelser om statsanerkendelse m.v.

Lovforslaget vil indebære, at kompetencen til at træffe afgørelse om at statsanerkende museer vil blive overført til et nyt nævn, museumsnævnet.

Afgørelse om statsanerkendelse vil skulle omfatte en faglig vurdering af, om det ansøgende museum med høj kvalitet vil kunne varetage et ansvarsområde, som bidrager til et sammenhængende og mangfoldigt

UDKAST

museumsvæsen. Det vil indgå i vurderingen, om ansvarsområdet er af en tilstrækkelig væsentlig karakter og ikke i forvejen er dækket helt eller delvist af andre statslige og statsanerkendte museer. Samtidig vil der ske en vurdering af, om museets samling i tilstrækkeligt omfang repræsenterer ansvarsområdet, herunder også sammenholdt med eksisterende statsanerkendte museers samlinger. Disse vurderinger forudsætter et godt kendskab til det samlede museumsvesen, herunder hvordan forskellige ansvarsområder er dækket og betydningen af bestemte ansvarsområder for landets kultur- og naturarv.

Med lovforslaget vil vilkårene i lovens § 14 for at opnå og bevare en statsanerkendelse blive ændret, og statsanerkendelse vil fortsat forudsætte opfyldelse af vilkårene i lovens § 14.

De foreslåede ændringer vil medføre, at et statsanerkendt museum kan tilbagekaldes af museumsnævnet, hvis museet ikke længere opfylder en række minimumskrav eller øvrige vilkår for at opnå og bevare statsanerkendelsen, jf. de foreslåede ændringer af § 14, stk. 1 og 2, herunder ikke varetager opgaverne med høj kvalitet, jf. den foreslåede § 14 stk. 1, nr. 5.

Statsanerkendte museer vil som hidtil skulle samarbejde om samlingsarbejde, opbevaringsforhold, forskning, formidlingsformater m.v. og derigennem bidrage til en positiv udvikling af det danske museumslandskab, jf. museumslovens § 2, stk. 2.

Der henvises til afsnit 3.4. om forenklede vilkår til statsanerkendte museer og afsnit 3.5. om et uafhængigt og upartisk museumsnævn.

For nærmere om vilkårene i § 14 henvises til lovforslagets § 1, nr. 8-13, og bemærkningerne hertil.

3.3. Ny tilskudsmodel for statsanerkendte museer

3.3.1. Gældende ret

Det følger af museumslovens § 13 a, at kulturministeren årligt yder tilskud til driften af statsanerkendte museer, som fastsættes på grundlag af bevillingen afsat på finansloven, jf. museumslovens § 13 a, stk. 1 og 2.

Det nuværende princip for fordeling af bevillingen på finansloven til driftstilskud til statsanerkendte museer er resultatet af en større ændring af museumsloven i 2012, jf. afsnit 3.1. ovenfor. Tilskudsstrukturen i den gældende museumslov indeholder således ét samlet statsligt tilskud til det enkelte statsanerkendte museum, som samler flere tidligere tilskudsordninger herunder også de tidligere amtslige tilskud. Den del af

UDKAST

bevillingen, som anvendes til ordinære driftstilskud, fordeles grundlæggende mellem museerne ud fra en fordeling af museernes samlede ordinære tilskud før lovændringen i 2012.

Museumsloven indeholder i § 13 a, stk. 5, hjemmel til, at kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om fastlæggelse og udbetaling af tilskud til statsanerkendte museer. Til brug for Kulturministeriets løbende tilsyn med, at de statsanerkendte museer lever op til kravene i museumsloven, indberetter de statsanerkendte museer årligt en række oplysninger om deres varetagelse af de lovbestemte museumsfaglige opgaver. Det vedrører f.eks. oplysninger om personale, antal forskningspublikationer, antal besøgende hold og klasser fra skoler og andre uddannelser, besøgende ved arrangementer m.v. Dele af disse oplysninger er også anvendt til statistisk belysning af museumsområdet.

Kulturministeriet fører endvidere tilsyn med de statsanerkendte museer efter lov om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet (driftstilskudsloven), jf. lov nr. 1531 af 21. december 2010 med senere ændringer. Loven indeholder hjemmel til at indhente yderligere materiale fra tilskudsmodtagere i forbindelse med tilsynet med tilskudsmodtagerens virksomhed og til statistisk belysning af tilskudsområdet, jf. driftstilskudslovens § 8, stk. 4. Alle de nævnte oplysninger indberettes årligt i elektronisk form via Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside.

3.3.3. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Aftalepartierne er med den politiske aftale om en museumsreform enige om, at det nuværende statslige tilskudssystem er forældet, og at der skal være en højere grad af dynamik, både i forhold til museernes mulighed for at påvirke deres eget tilskud og i forhold til statsanerkendelse af nye museer. Derudover skal der tilstræbes klare kriterier og transparens.

Det følger af den politiske stemmeaftale, at en ny tilskudsmodel skal bestå af et differentieret grundtilskud, et variabelt incitamentsbaseret tilskud tildelt særskilt på baggrund af fire parametre samt et prioritetstilskud, som vil blive fordelt til udvalgte museer. Lovforslaget lægger således op til, at kulturministeren fortsat yder et årligt driftstilskud til driften af statsanerkendte museer, jf. § 13 a, stk. 1, som i overensstemmelse med den politiske stemmeaftale fremadrettet vil skulle bestå af et grundtilskud, evt. et eller flere variable tilskud samt evt. et prioritetstilskud.

Det differentierede grundtilskud vil i overensstemmelse med den politiske stemmeaftale være baseret på en indplacering i en kategori fra 1-5. Kulturministeren vil i overensstemmelse med den politiske stemmeaftale

UDKAST

foretage en indplacering af museer, der er statsanerkendt inden lovens ikrafttræden, ved bekendtgørelse.

Reglerne udmøntes ved bekendtgørelse, som ikke er tidsbegrænset. Indplaceringen vil således alene blive ændret, hvis det statsanerkendte museum selv anmoder museumsnævnet om en ændret indplacering, eller hvis museumsnævnet i særlige tilfælde tager sager om en ændret indplacering op af egen drift. Efterhånden som museumsnævnet tager sager om en ændret indplacering op, vil museerne blive fjernet fra bekendtgørelsen og museumsnævnets afgørelse vil træde i stedet for den af kulturministeren foretagne indplacering. Afgørelser om indplacering af museer, der fusionerer, spalter sig eller statsanerkendes efter lovens ikrafttræden vil blive truffet af museumsnævnet.

Der indføres en særlig overgangsperiode, der indebærer, at det i indfasningsperioden for reformen ikke vil være muligt at anmode om ændret indplacering.

Museumsnævnets indplacering vil skulle ske på baggrund af en faglig, skønsmæssig vurdering af betydningen af museets samlinger, som afspejler museernes kerneopgaver i forhold til samlingsudvikling.

Det differentierede grundtilskud kan aldrig være lavere end 1,5 mio. kr. For at sikre, at der fortsat er en passende andel af bevillingsrammen til det variable tilskud, er aftalepartierne enige om, at grundtilskuddet aldrig vil kunne optage mere end 70 pct. af den samlede økonomiske ramme (dvs. bevillingen på finansloven uden særtilskud).

Systemet vil være dynamisk, således at der kan komme nye statsanerkendte museer ind i modellen, ligesom museer kan fratages deres statsanerkendelse. Ved nye statsanerkendelser eller omplacering af eksisterende museer til en højere grundtilskudskategori, f.eks. hvis et museum, der tidligere var indplaceret i kategori 1 indplaceres i kategori 2 og dermed vil være berettiget til et højere grundtilskud, opnår museet det nye eller højere grundtilskud fra den samlede økonomiske ramme på bevillingen, indtil der fordeles 70 pct. af rammen til grundtilskud. Ved dette punkt vil nye eller højere grundtilskud til et givent museum medføre, at grundtilskudsniveauerne vil kunne blive reduceret for alle kategorier – med undtagelse af grundtilskuddets laveste niveau på 1,5 mio. kr. Tilsvarende vil færre statsanerkendte museer kunne have en effekt på grundtilskuddets størrelse. Et loft på 70 pct. skal sikre, at tilskudsmodellen altid vil give museerne et incitament via et variabelt tilskud til at tiltrække besøgende, børn og unge, generere indtægter og bedrive forskning, jf. nedenfor.

UDKAST

Aftalepartierne er enige om, at det variable tilskud vil blive tildelt særskilt på baggrund af hver af de fire parametre enkeltvis: 1) besøgende, 2) børn og unge, 3) indtægter, og 4) fagfællebedømte forskningspublikationer. Den foreslåede tilskudsmodel vil således indeholde et variabelt tilskud, som vil blive fastsat på baggrund af parametre om antal besøgende, antal besøgende børn og unge, indtægter og antal fagfællebedømte forskningspublikationer. Det fremgår af den politiske stemmeaftale, at museerne vil kunne opnå et eller flere tilskud afhængigt af deres præstation i hvert parameter. Med den foreslåede tilskudsmodel vil der for hvert parameter gives variabelt tilskud til halvdelen af museerne, henholdsvis den halvdel der har flest besøgende, flest indtægter m.v., og museerne får et højere tilskud, jo højere de er placeret i forhold til de enkelte parametre.

Mekanismen i modellen vil være, at museerne inden for hvert parameter vil blive inddelt i grupper af hver fem pct. af museerne, som vil være baseret på deres indberetninger af data om det konkrete parameter, f.eks. besøgende eller indtægt. For de grupper, der for hvert parameter ligger højest, vil der blive givet det højeste tilskud. Det vil være museer, der ligger i øverste halvdel på hvert tilskudsudløsende parameter for sig, der vil kunne få et variabelt tilskud. Der vil være en stigning i tilskuddets størrelse, jo højere gruppe, som museet befinder sig i.

Tilskudsmodellen opererer inden for en fast økonomisk ramme, hvor den samlede ramme til det variable tilskud udgøres af de resterende midler efter grundtilskuddet og det politisk fastsatte prioritetstilskud, jf. nedenfor.

For at sikre tilstrækkeligt og løbende datagrundlag til beregning af de variable tilskud, foreslås det med lovforslaget, at det variable tilskud vil skulle baseres på et gennemsnit over de senest tre afsluttede kalenderår. Museumsnævnet vil dog efter anmodning fra det statsanerkendte museum kunne godkende, at der ses bort fra en bestemt periode inden for de senest tre afsluttede kalenderår, hvis der er tale om ekstraordinære forhold på museet. Den foreslåede ordning vil medføre, at det variable tilskud vil skulle beregnes på baggrund af indberetninger fra de statsanerkendte museer.

Fordelingen af prioritetstilskud vil ifølge den politiske stemmeaftale blive evalueret efter en periode på 5 år. På den måde er der mulighed for at tilpasse fordelingen af prioritetstilskuddene, hvis der sker store ændringer i museernes tilskud i tilskudsmodellen. Det følger videre, at niveauerne for de kommunale tilskud vil indgå i evalueringen for at sikre fortsat stor økonomisk opbakning til museerne i de enkelte kommuner. Den foreslåede tilskudsmodel vil således også indeholde et prioritetstilskud til udvalgte museer.

UDKAST

Lovforslaget vil dermed samlet set tage højde for centrale aspekter af museernes arbejde eksempelvis med samlingsudvikling, herunder museernes ansvarsområde og eventuelle arkæologiske ansvar. Samtidig vil den foreslåede tilskudsmodel samlet set skabe en afbalanceret incitamentsstruktur.

Den foreslåede ordning vil indebære, at statsanerkendte museer vil blive forpligtet til at indberette forskellige oplysninger til Kulturministeriet til brug for beregning af variabelt tilskud og til brug for Kulturministeriets tilsyn med museerne, herunder til forberedelse af museumsnævnets afgørelser om, hvorvidt museerne opfylder minimumskrav for statsanerkendelse. Hvis det i tilsynet konstateres, at et museum ikke opfylder vilkårene eller er af en utilstrækkelig kvalitet, vil ministeriet som led i sekretariatsbetjening af nævnet kunne forberede og forelægge en sag til museumsnævnet, der herefter vil skulle træffe afgørelse om f.eks. tilbagekaldelse af statsanerkendelse.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 5-13, og bemærkninger hertil.

3.4. Vilkår til statsanerkendte museer

3.4.1. Gældende ret

Det fremgår af museumslovens § 14, stk. 1, hvilke vilkår, der skal være opfyldt, for at museer kan opnå og bevare en statsanerkendelse og driftstilskud i henhold til loven.

Vilkårene indebærer, at der ikke ydes støtte til samlinger i privateje eller til foreninger, selskaber m.v., der har et kommercielt sigte, og at statstilskuddet ikke kan anvendes til formål, der er museumsvirksomheden uvedkommende. Museet skal således være kommunalt, selvejende, eller ejes af en forening, hvis formål er museets drift. Kulturministeren kan kræve, at museet i videst mulige omfang er administrativt og økonomisk adskilt fra andre institutioner, jf. lovens § 14, stk. 1, nr. 1. For at sikre koordinering og arbejdsdeling mellem museerne, og modvirke at offentlige midler anvendes til opbygning af parallelle samlinger, skal museets ansvarsområde og ændringer heri godkendes af kulturministeren, jf. lovens § 1, stk. 1, nr. 2. Museets vedtægter skal godkendes af museets hovedtilskudsyder, og ansvarsområdet skal fremgå af vedtægterne, jf. lovens § 14, stk. 1, nr. 3. Museet skal have et økonomisk grundlag, der gør det muligt at opretholde en rimelig standard, hvilket søges sikret gennem krav om, at ikke-statslige tilskud til museet udgør mindst 2 mio. kr. årligt (siden 2014), jf. lovens § 14, stk. 1, nr. 4. Museumslovens centrale kvalitative krav består i, at museet skal have en rimelig museumsfaglig standard i sin indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling,

UDKAST

og en rimelig bygningsmæssig standard, herunder vedrørende magasinforhold og sikringsforhold, jf. lovens § 14, stk. 1, nr. 5. Derudover skal museet have faguddannet personale, der modsvarer museets hovedansvarsområde, jf. lovens § 14, stk. 1, nr. 6. Museet skal deltage i det nationale og regionale samarbejde med andre statslige og statsanerkendte museer, jf. lovens § 14, stk. 1, nr. 7. Statsanerkendte museer må ikke udskille genstande, kunstværker og anden dokumentation fra samlingerne til andre end statslige og statsanerkendte museer, medmindre kulturministeren giver tilladelse hertil, jf. lovens § 14, stk. 1, nr. 8. Statsanerkendte kulturhistoriske museer og kunstmuseer skal indberette genstande, kunstværker og anden dokumentation samt arkæologiske lokaliteter og fundsteder til de centrale registre hertil, jf. lovens § 14, stk. 1, nr. 9. Museerne skal være tilgængelige for offentligheden på forud bekendtgjorte åbningstider, jf. lovens § 14, stk. 1, nr. 10. Museerne skal give gratis adgang for skoleelever, der besøger museet som led i undervisningen, og siden 2006 også gratis adgang til børn og unge under 18 år, jf. lovens § 14, stk. 1, nr. 11 og nr. 13. Endelig skal museerne tilstræbe størst mulig tilgængelighed for personer med handicap, jf. lovens § 14, stk. 1, nr. 12.

Vilkårene i § 14, stk. 1, nr. 1, 3, 7-9 og 11-13 vil være uændret.

Museumsloven indeholder ikke særbestemmelser om museer på mindre øer, men i perioden 2002-2013 var der særlige ordninger for statsanerkendte museer på små øer, bl.a. i form af supplerende eller forhøjede tilskud. Ordningen omfattede op til fire museer. Disse tilskud er siden videreført som særtilskud, og de indgår som dele af museernes driftstilskud i overensstemmelse med ændringen af tilskudsordningen i ændringsloven fra 2012.

3.4.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Det fremgår af den politiske stemmeaftale, at nye museer i højere grad skal kunne blive statsanerkendt, hvis de lever op til en række minimumskrav til indtjening (mindst 4 mio. kr. årligt), antal besøgende (mindst 10.000 årligt) og antal forskningspublikationer (mindst 1 publikation over tre år). Med henvisning til, at der på mindre øer er mindre potentiale til at opnå højere besøgstal, er aftalepartierne enige om, at minimumskravene for mindre øer skal være 3 mio. kr. i indtægter og 8.000 årlige besøgende. Der skal fortsat være et vilkår om mindst 1 forskningspublikation over tre år.

Det fremgår samtidig af aftalen, at museerne – for at kunne blive statsanerkendt – skal have en høj faglig kvalitet i deres arbejde og arbejde inden for et ansvarsområde, som bidrager til et sammenhængende og mangfoldigt museumslandskab.

UDKAST

Kulturministeriet vurderer, at der fortsat vil være behov for at muliggøre løbende udvikling i museernes ansvarsområder, således at de er aktuelle og afspejler samfundsudviklingen. Med henblik på at give museumsnævnet det samlede overordnede ansvar for fordelingen og sammenhængen mellem statsanerkendte museers ansvarsområder vil kompetencen til at godkende ændringer af ansvarsområder derfor blive tillagt museumsnævnet. Det gælder f.eks. ændringer, som indebærer udvidelser af et ansvarsområde, enten geografisk, emnemæssigt eller periodemæssigt. Sådanne ændringer vil kunne få betydning for det samlede museumsvesen. Der vil også være sammenhæng mellem ansvarsområder og museumsnævnets foreslåede kompetence til at træffe afgørelser om museernes grundtilskudskategori, fordi der vil blive foretaget en vurdering af samlingens betydning inden for ansvarsområdet. Ændringer i et ansvarsområde vil således potentielt kunne få betydning for museets grundtilskudskategori. Ligeledes vil ændringer i museernes arkæologiske ansvar kunne føre til en ændring i indplaceringen i grundtilskudskategori samt i forhold til museets statsanerkendelse.

Det fremgår af den politiske stemmeaftale, at statsanerkendte museer, der ikke lever op til minimumskravene, skal kunne fratages deres statsanerkendelse. Aftalepartierne er således enige om, at de museer, som ikke lever op til minimumskravene, vil få op til to år til at rette op på forholdene.

Med lovforslaget vil der blive fastsat nye kvantitative vilkår (minimumskrav) for at kunne opnå og bevare en statsanerkendelse. Lovforslaget vil indebære, at et museum vil kunne statsanerkendes, hvis det opfylder minimumskrav til indtjening (mindst 4 mio. kr. årligt), antal besøgende (mindst 10.000 årligt) og antal forskningspublikationer (mindst 1 publikation over tre år). Den foreslåede ordning indeholder lempede vilkår for statsanerkendte museer på mindre øer for så vidt angår besøgende og indtægter.

Det foreslås, at museet – enten selvstændigt eller i samarbejde med andre parter (f.eks. andre museer eller universiteter) – vil skulle have publiceret mindst én fagfællebedømt forskningspublikation over tre forudgående afsluttede år. Dette vil sikre en vis volumen og stabilitet i forskningsproduktionen, som knytter an til det almene forskningsbegreb.

Derudover vil museet skulle have en høj faglig kvalitet i sit arbejde, og vil skulle arbejde inden for et ansvarsområde, som bidrager til et sammenhængende og mangfoldigt museumslandskab.

Med lovforslaget lægges der ikke op til at ændre i de gældende regler om vilkår for statsanerkendelse, herunder vilkår om ejerform, vedtægter,

UDKAST

samarbejde med andre museer, udskillelse, indberetning, gratis adgang for skoleelever og børn og unge under 18 år og tilgængelighed for personer med handicap.

Forslaget vil indebære en justering og sammenskrivning af gældende vilkår om rimelig museumsfaglig og bygningsmæssig standard samt om personalets uddannelse. Den foreslåede ændring vil indebære krav om høj kvalitet i museernes varetagelse af de tre museumsfaglige opgaver; samlingsudvikling, vidensudvikling og formidling, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

Den foreslåede ændring fra en rimelig museumsfaglig og bygningsmæssig standard til høj kvalitet i samlingsudvikling, vidensudvikling og formidling vil bl.a. understrege, at det er et centralt mål for staten at understøtte alle statsanerkendte museers høje kvalitet i opgavevaretagelsen.

Gennem de nye minimumskrav og den nye tilskudsmodel har lovforslaget også til formål at understøtte et højt kvalitetsniveau inden for alle de tre opgaver; samlingsudvikling, vidensudvikling og formidling. For at sikre høj kvalitet i opgaveløsningen vil det være vigtigt, at museerne fortsat indgår i relevante faglige miljøer og samarbejder om samlingsudvikling, vidensudvikling og formidling på tværs af museumssektoren og med relevante eksterne parter f.eks. universiteter og uddannelsesinstitutioner. Dette med henblik på at udvikle og fastsætte fælles standarder og metoder samt forankre nye indsigter, viden og metodeudvikling i museernes opgaveløsning.

Det nuværende vilkår om faguddannet personale, der modsvarer museets hovedansvarsområde, foreslås med lovforslaget ændret til et vilkår om, at museet vil skulle have de nødvendige kompetencer til at løfte de museumsfaglige opgaver. Ændringen vil understrege museernes selvbestemmelse i organiseringen af deres faglige opgavevaretagelse.

Det gældende vilkår om en rimelig bygningsmæssig standard vurderes ikke at være en tilstrækkeligt dækkende betegnelse i forhold til sikre tilstrækkelige rammer for museernes samlinger. Dette vurderes bl.a. i lyset af udviklingen i museernes formidlingspraksis, som betyder, at museerne også formidler deres samlinger uden for fysiske museumsbygninger, og i lyset af den digitale udvikling, som stiller nye krav til museernes bevaring og sikring, der rækker ud over bygningsmæssige rammer. Det foreslås derfor at ændre vilkåret til, at museet skal have de nødvendige rammer til at opbevare samlingen forsvarligt.

UDKAST

Det foreslås, at museumsnævnet vil kunne tilbagekalde et museums statsanerkendelse, hvis det statsanerkendte museum ikke længere opfylder minimumskravene i § 14, stk. 1, nr. 4, eller øvrige vilkår for at opnå og bevare statsanerkendelsen. Det kan eksempelvis være i tilfælde, hvor museumsnævnet vurderer, at museet ikke kan varetage de museumsfaglige opgaver med høj kvalitet. Det er Kulturministeriet, der fører tilsyn med, at de statsanerkendte museer lever op til kravene i museumsloven, og at museerne løfter deres opgaver på et tilstrækkeligt højt niveau. Hvis der er museer, hvor Kulturministeriet kan konstatere, at de ikke lever op til dette, vil museumsnævnet kunne træffe afgørelse om evt. fratagelse af statsanerkendelse.

Hvis et museum ikke opfylder vilkårene for statsanerkendelse, vil museet kunne få op til to år til at opfylde kravene til statsanerkendelse. Det vil betyde, at museer, der f.eks. ikke lever op til de kvantitative minimumskrav, vil blive fulgt og vurderet efter et år på baggrund af det pågældende års data. Museet kan efter en konkret vurdering evt. få endnu et år, hvorefter museet vil blive vurderet på baggrund af dette pågældende års data. Ligger museet i det seneste år fortsat under minimumskravene, vil museet kunne fratages sin statsanerkendelse. Der kan imidlertid blive tale om at fastsætte en kortere eller ingen frist, hvis museet f.eks. ikke lever op til krav om høj kvalitet og nødvendige rammer til at opbevare samlingen forsvarligt, f.eks. hvis der konstateres risiko for, at genstande i samlingen kan tage uoprettelig skade.

Vurdering af, om et museum falder under minimumskravene og derfor skal følges og vurderes på årlig basis – eller i visse tilfælde med kortere mellemrum – vil som udgangspunkt basere sig på et treårigt gennemsnit som statsanerkendt museum. Museumsnævnet kan undlade at indregne en periode, såfremt der er tale om ekstraordinære forhold på museet.

3.5. Et uafhængigt museumsnævn

3.5.1. Gældende ret

Ifølge museumslovens § 13, stk. 1, kan kulturministeren statsanerkende et museum som tilskudsberettiget med henblik på, at museet kan indgå med et ansvarsområde i det landsdækkende museumssamarbejde, jf. § 2, stk. 2.

Kompetencen til at tildele og fratage statsanerkendelse ligger i dag hos kulturministeren, der kan træffe afgørelse om tilkendelse og fratagelse af statsanerkendelse.

3.5.2. Kulturministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det følger af den politiske stemmeaftale, at der skal placeres en række kompetencer hos et nyt uafhængigt og upartisk nævn, museumsnævnet.

UDKAST

Formålet med museumsnævnet vil være at sikre uafhængige afgørelser om tildeling og tilbagekaldelse af museers statsanerkendelser og om museers indplacering i grundtilskudskategorier.

Det foreslås, at museumsnævnet vil få kompetence til at træffe afgørelse om tildeling og tilbagekaldelse af statsanerkendelse. Afgørelse om tildeling af statsanerkendelse sker på baggrund af ansøgning fra det pågældende museum. Afgørelse om tilbagekaldelse af statsanerkendelser vil blive truffet af museumsnævnet på baggrund af Kulturministeriets tilsyn med de statsanerkendte museer, jf. § 20, stk. 1, nr. 2. Formålet med at flytte kompetencen vedrørende tildeling og fratagelse af statsanerkendelser fra kulturministeren til museumsnævnet vil være, at placere vurderinger og afgørelser om statsanerkendelse hos et uafhængigt nævn.

Det foreslås også, at museumsnævnet vil få kompetence til at træffe afgørelse om de enkelte statsanerkendte museers indplacering i grundtilskudskategorier ud fra vurdering af betydningen af museets samling. Museumsnævnet vil skulle træffe afgørelse herom i forbindelse med nye statsanerkendelser, og såfremt et eksisterende statsanerkendt museum ansøger nævnet om ændring af museets grundtilskudskategori, eksempelvis i tilfælde hvor der er sket ændringer i museets samling.

For museer, som ønsker at dele sig op i flere enheder (spalter sig), vil museumsnævnet skulle træffe afgørelse om, hvorvidt de pågældende museer vil kunne statsanerkendes i deres nye form og herefter hvilken indplacering i en grundtilskudskategori, som de spaltede museer skal have. Museumsnævnet vil også skulle træffe afgørelse om indplacering i en grundtilskudskategori for statsanerkendte museer, der fusionerer.

Med lovforslaget foreslås det at afskære klageadgangen, således at der ikke vil være mulighed for at klage over museumsnævnets afgørelser til en anden administrativ myndighed. Det sker for at sikre uafhængige og fagligt funderede vurderinger. Den foreslåede ordning understreger, at museumsnævnets kompetencer er af museumsfaglig karakter og jf. armslængdeprincippet ligger uden for politisk indflydelse, og derfor heller ikke bør kunne omstødes på administrativt niveau.

Museumsnævnet vil bestå af syv medlemmer, herunder en nævnsleder, som alle vil blive beskikket af kulturministeren for en fireårig periode. KL og Organisationen Danske Museer vil skulle indstille et medlem hver. Kulturministeren vil skulle udpege fem medlemmer, hvoraf et medlem vil skulle komme fra et andet nordisk land. Umiddelbar genbeskikkelse vil kunne finde sted én gang. For at sikre en indbygget kontinuitet i nævnets sammensætning, foreslås det, at nævnets medlemmer vil blive beskikket

UDKAST

forskudt, således at halvdelen, dvs. henholdsvis tre og fire af medlemmerne vil blive beskikket hvert andet år.

Det foreslås, at medlemmerne samlet set vil skulle have bred viden om det danske museumslandskab, herunder kendskab til museumsdrift, museumsfaglig opgavevaretagelse og viden om de statsanerkendte museer.

Det foreslås yderligere, at museumsnævnet vil skulle sekretariatsbetjenes af Kulturministeriet. Det forventes, at sekretariatsbetjeningen delegeres til Slots- og Kulturstyrelsen.

3.6. Indfasning og overgang

Det følger af den politiske stemmeaftale, at aftalepartierne er enige om, at det er afgørende at sikre museerne en passende indfasningsperiode, så de får mulighed for at omstille sig – særligt de museer, som står til en nedgang i det statslige tilskud.

Derfor foreslås tilskudsordningen vil blive indfaset over en fireårig periode fra lovens ikrafttræden, således at museer, der med den nye ordning står til at modtage et lavere statsligt driftstilskud end hidtil, gradvist vil få reduceret deres driftstilskud, indtil ordningen er fuldt ud indfaset i 2028.

Driftstilskud til museer, der står til at modtage et højere statsligt driftstilskud, vil ligeledes blive indfaset gradvist over fire år, dog vil stigningen det første år (2025) være forholdsmæssigt større end de efterfølgende år, indtil ordningen er fuldt ud indfaset.

Museer, der var statsanerkendt inden lovens ikrafttræden, vil blive indplaceret af kulturministeren i overensstemmelse med den politiske stemmeaftale i en grundtilskudskategori ved lovens ikrafttræden. Museer, der står til at modtage et lavere driftstilskud end hidtil, vil kunne ansøge museumsnævnet om en ny indplacering efter et år. Museer, der står til at modtage et højere statsligt driftstilskud, vil kunne ansøge museumsnævnet om en ny indplacering efter den fireårige indfasningsperiode.

I tilfælde, hvor museer agter at fusionere eller spalte sig, vil museumsnævnet skulle træffe afgørelse om de berørte museers indplacering i grundtilskudskategori. Nævnet vil desuden skulle træffe afgørelse om, hvorvidt de museer, der spalter sig, fortsat opfylder vilkårene til statsanerkendelse, herunder minimumskravene i § 14, stk. 1, nr. 4.

Den konkrete størrelse på det årlige driftstilskud til hvert enkelt museum vil bero på en beregning af eventuelt variabelt tilskud, grundtilskud og evt. prioritetstilskud. Prioritetstilskuddet vil alene ændre sig ved evt. fusioner

UDKAST

eller spaltninger. I tilfælde af fusioner sammenlægges prioritetstilskuddet, hvorimod det bortfalder ved spaltning.

De statsanerkendte museer, som ikke lever op til de foreslåede minimumskrav ved lovens ikrafttræden, vil få op til to år til at rette op på forholdene. Eftersom et museum ikke får tilbagekaldt sin statsanerkendelse på baggrund af historiske data, vil de tidligst kunne få tilbagekaldt statsanerkendelsen tre år efter, at loven er trådt i kraft. Nye museer, der ønsker at blive statsanerkendt, vil først kunne opnå statsanerkendelse to år efter, at loven er trådt i kraft.

4. Opfyldelse af FNs verdensmål

Lovforslaget vil have positive konsekvenser for opfyldelsen af FNs verdensmål 11.4 om indsatsen for at beskytte og bevare verdens kultur- og naturarv. Indsatsen vil blive styrket ved et løft af de samlede udgifter til museumsområdet, hvori indgår museernes forpligtelser til bevaring og beskyttelse af kultur- og naturarv. Der er imidlertid ikke tale om nye forpligtelser, hvorfor der ikke vurderes at være tale om væsentlige konsekvenser for opfyldelsen af verdensmålet.

5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

I henhold til den politiske stemmeaftale af 16. maj 2024 om en museumsreform hæves den samlede finanslovsbevilling til drift af statsanerkendte museer med 75,0 mio. kr. årligt (2024-niveau).

Kulturministeriet (ved Slots- og Kulturstyrelsen) vil som noget nyt skulle sekretariatsbetjene et uafhængigt armslængdeorgan, museumsnævnet. Der er i den forbindelse afsat 1,0 mio. kr. til brug for administrationsudgifter vedr. nævnets arbejde, herunder medlemshonorarer samt udgifter til besigtigelser m.v. i forbindelse med tildeling og tilbagekaldelse af statsanerkendelser. Midlerne hertil er frigivet i forbindelse med en intern sanering af museumspuljer på Kulturministeriets område.

Lovforslaget vil medføre afledte implementeringskonsekvenser for Kulturministeriets tilsyn med statsanerkendte museer, idet der fremadrettet vil blive ført et nyt fagligt tilsyn, som vil være risikobaseret og markant reduceret i forhold til det nuværende tilsyn med de statsanerkendte museer, jf. lovforslagets § 1, nr. 11, og bemærkninger hertil. Der vil desuden skulle ske tilpasning af et eksisterende IT-system til udbetaling og beregning af driftstilskud. Der er i den forbindelse afsat 1,0 mio. kr. til it-understøttelse, herunder til drift af indberetningsmodul og databehandling samt samlingsregister m.v.

UDKAST

Lovforslaget vil ikke have økonomiske konsekvenser for kommuner og regioner.

Lovforslaget vil samlet set ikke medføre væsentlige implementeringskonsekvenser for det offentlige.

5.1. Principper for digitaliseringsklar lovgivning

Ved udarbejdelsen af lovforslaget har de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning været overvejet. Lovforslaget vurderes at følge de syv principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

Det vurderes, at princip 1 om enkle og klare regler er iagttaget, da lovforslaget er med til at sikre, at tilskud til statsanerkendte museer fremadrettet vil være mere gennemsigtigt, forudsigeligt og enkelt. Dog indebærer indplacering af museerne i grundtilskudskategori en skønsmæssig vurdering, ligesom der vil være en fireårig indfasningsperiode med mindre fleksibilitet i indplaceringer.

Lovforslaget lever op til princip 2 om digital kommunikation, idet museernes indberetninger og kommunikation med museumsnævnet samt Kulturministeriet kan kommunikeres digitalt, herunder ansøgninger om statsanerkendelse m.v. Det vil blive fastsat i bekendtgørelse i henhold til lovforslagets § 1, nr. 7.

Det vurderes, at princip 3 muliggør automatisk sagsbehandling også er iagttaget, da en del af vurderingerne om statsanerkendelse og tilskudsberegning baserer sig på objektiv målbar data, herunder data til brug for beregning af minimumskrav og de variable tilskud. Der vil dog indgå skønsmæssige vurderinger i forbindelse med tildeling og fratagelse af statsanerkendelser samt i vurderingen af museernes indplacering i grundtilskudskategori. Lovforslaget vurderes i væsentlig grad at opfylde princip nr. 4 om genbrug af data. Lovforslagets bestemmelser om en ny tilskudsmodel og indberetning af data, jf. lovforslagets § 1, nr. 5-13, medfører tilpasning af et eksisterende IT-system i Kulturministeriet (Slots- og Kulturstyrelsen), der allerede anvendes på andre områder. På sigt vil beregning af driftstilskud blive mere automatiseret end hidtil.

Statsanerkendte museer indberetter allerede regnskabs- og budgetoplysninger samt data om antal besøgende, antal forskningspublikationer. Der skal som noget nyt indberettes besøgende børn og unge. Selvom der bliver tale om en ændring af måden, museerne indberetter på, vil det være som led i en eksisterende indberetningspligt.

Det fremgår af den politiske stemmeaftale, at det skal undersøges, om det på sigt vil være muligt at måle data på vidensudvikling, ikke-brugere og

UDKAST

digitale brugere. Lovforslaget er formuleret teknologineutralt, således at der kan tages højde for den fremtidige digitale samfundsudvikling.

Princip 5 og 6 om datasikkerhed og anvendelse af offentlig it-infrastruktur vil blive fulgt, da der er tale om en mindre udvidelse af eksisterende indberetninger af data fra de statsanerkendte museer. Beregning af driftstilskud til museerne baserer sig således i høj grad på eksisterende data, hvorfor princip 5 og 6 er iagttaget.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke administrative eller økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

8. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke klimamæssige konsekvenser.

9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljø- og naturmæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget har ingen direkte EU-retlige aspekter. Lovforslaget kan have statsstøtteretlige aspekter, idet den foreslåede tilskudsmodel i et vist omfang kan indebære udbetaling af statsstøtte, for så vidt angår konkrete støtteudbetalinger. Det forventes, at evt. statsstøtte vil være i overensstemmelse med Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108 (EUT L 187 af 26.6.2014, s. 1) med senere ændringer (gruppefritagelsesforordningen).

11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den [28. juni 2024] til [den 23. august 2024] [(57 dage)] været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.: [...]

11. Sammenfattende skema		
	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Nej	Ja, jf. pkt. 5.

UDKAST

Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Som noget nyt skal der ske sekretariatsbetjening af et uafhængigt armslængdeorgan, hvorfor der vil være administrative konsekvenser for Kulturministeriet, idet sekretariatsbetjeningen vil ske ved Slots- og Kulturstyrelsen. Der vil endvidere være afledte konsekvenser i form af et ændret tilsyn med de statsanerkendte museer og tilpasning af et IT-system til indberetning og beregning af driftstilskud.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Den foreslåede tilskudsmodel kan indebære udbetaling af statsstøtte, jf. EU-retlige regler om statsstøtte.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja	Nej X

UDKAST

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 2, stk. 1, i museumsloven, at museerne skal løse de indbyrdes forbundne opgaver indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling.

Det foreslås i § 2, stk. 1, at ændre ”indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling” til ”samlingsudvikling, vidensudvikling og formidling”. Den foreslåede ændring vil medføre en modernisering af beskrivelsen af museernes opgaver, således at museernes opgaver fremover bliver samlingsudvikling, vidensudvikling og formidling. Det betyder, at der fremover vil skulle være større fokus på udviklingsdimensionen i opgaveløsningen såvel i forhold til den enkelte opgave som i sammenhængen mellem opgaverne. For eksempel at museerne udvikler og skaber viden om deres samlinger (samlingsudvikling) gennem forskning, udstillinger, undersøgelser og udvikling af videnskabelige metoder (vidensudvikling) og bringer samlingen og viden i spil i mødet med brugere og samfund (formidling). Det vil skulle sikre, at museerne udvikler sig i takt med samfundet og skaber museumstilbud, som er værdifulde for borgere og samfund.

Opgavebetegnelsen samlingsudvikling vil rumme de tre opgaver indsamling, registrering og bevaring, som fremgår af loven i dag, men samlingsudvikling vil samtidig skulle betone, at arbejdet med samlingerne også vil have et udviklingsperspektiv. Udviklingsperspektivet består blandt andet i, at museerne skal udvikle deres samlinger, så de følger med samfundsudviklingen, er relevante og kontinuerligt kan bringes i anvendelse med henblik på at skabe ny viden og interaktion med borgere og samfund. Eksempelvis kan dette ske ved kontinuerligt at arbejde med at sikre mangfoldighed i samlingen og inddrage nye perspektiver på samlingen gennem bl.a. brugerinddragelse eller ved at sikre, at samlingen eksempelvis afspejler samfundets digitale udvikling gennem indsamling af digital kulturarv. Udviklingsperspektivet kan også bestå i at optimere bevaringsforhold og konservering af samlingen efter de nyeste standarder og metoder.

UDKAST

Opgavebetegnelsen vidensudvikling vil have til hensigt at anlægge et bredere perspektiv på museernes arbejde med at udvikle og bringe viden i spil i det omgivende samfund, og vidensudvikling vil skulle afspejle, at museernes vidensproduktion i praksis består af mere end fagfællebedømt forskning. Betegnelsen vidensudvikling vil således ikke kun skulle dække forskningsopgaven, men også museernes øvrige vidensproduktion. Eksempelvis grundforskning, undersøgelser og analyser, som kan have mange formater, og som museerne tilgængeliggør på mange forskellige måder, herunder i udstillinger og publikationer. Det vil samtidig være intentionen, at museerne gennem fokus på udviklingsperspektivet i vidensarbejdet sikrer, at der kontinuerligt genereres viden om kultur- og naturarven, som kan anvendes og bringes i spil til gavn for forskning, borgere og samfund. Med den foreslåede bestemmelse fastholdes derfor, at museerne er vidensinstitutioner, og at en væsentlig del af den viden, museerne genererer, bygger på forskning.

Opgavebetegnelsen formidling fastholdes uændret i forhold til den gældende museumslov. Hensigten med fastholdelsen af opgavebetegnelsen formidling vil være at understøtte og styrke den centrale rolle, som formidlingen har fået i det strategiske museumsarbejde. Museerne vil fremadrettet fortsat kontinuerligt udvikle deres formidling, herunder med nye formater, metoder og kompetencer med henblik på at skabe relevans for bredere brugergrupper, så flere borgere og forskellige brugergrupper i fremtiden bruger museerne.

Ændringen af beskrivelsen af museernes opgaver i § 2, stk. 1, vil skulle understøtte de seneste års udvikling, hvor museerne i deres opgaveløsning i stigende grad orienterer sig mod brugerne og samfundet ved også at bidrage til at løfte større samfundsmæssige dagsordener. Museerne må kontinuerligt tilstræbe at styrke deres samfundsmæssige rolle samt tilsinde mangfoldighed ved at inkludere borgere fra stadig flere samfundslag og aldersgrupper. Heri ligger en ambition om, at museerne skal være aktuelle og relevante ved at bringe viden om kultur- og naturarven i spil i aktuelle samfundsmæssige sammenhænge og være i aktiv dialog med borgerne og det samfund, de er en del af. Eksempelvis gennem inklusion af brugergrupper, som ikke normalt bruger museerne, bidrage med ekspertviden til offentlige debatter i lokale og nationale medier, eller ved at arbejde med at skabe og understøtte lokale fællesskaber. Det er også

UDKAST

ambitionen, at museerne skal være centrale aktører i udviklingen af samfundet og efterspurgte blandt væsentlige samfundsaktører som for eksempel uddannelsesinstitutioner, universiteter og kommuner.

Til nr. 2

Ifølge museumslovens § 13, stk. 1, kan kulturministeren statsanerkende et museum som tilskudsberettiget med henblik på, at museet kan indgå med et ansvarsområde i det landsdækkende museumssamarbejde. Vilkårene for at opnå og bevare en statsanerkendelse fremgår af museumslovens § 14, stk. 1.

Det foreslås i § 13, stk. 1, at ændre »Kulturministeren« til »Museumsnævnet«, og »med henblik på, at museet kan indgå med et ansvarsområde i det landsdækkende museumssamarbejde, jf. § 2, stk. 2« ændres til »med et ansvarsområde, som bidrager til et sammenhængende og mangfoldigt museumsvesen.«

Den foreslåede ændring vil betyde, at det fremadrettet vil være museumsnævnet, som vil have kompetencen til at træffe afgørelse om statsanerkendelse.

Den foreslåede ændring vil endvidere betyde, at museumsnævnet kan statsanerkende et museum som tilskudsberettiget med et ansvarsområde, som bidrager til et sammenhængende og mangfoldigt museumsvesen. Det vil skulle indgå i vurderingen, om ansvarsområdet er af en tilstrækkelig væsentlig karakter og ikke i forvejen er dækket helt eller delvist af andre statslige og statsanerkendte museer. Samtidig vil der skulle ske en vurdering af, om museets samling i tilstrækkeligt omfang repræsenterer ansvarsområdet, herunder også sammenholdt med eksisterende statsanerkendte museers samlinger. Disse vurderinger forudsætter et godt kendskab til det samlede museumsvesen, herunder hvordan forskellige ansvarsområder er dækket og betydningen af bestemte ansvarsområder for landets kultur- og naturarv.

Til nr. 3

Ifølge museumslovens § 13, stk. 3, kan kulturministeren tilbagekalde en statsanerkendelse, såfremt museet ikke opfylder de vilkår, som er nævnt i lovens § 14, stk. 1. Det er Kulturministeriet (delegeret til Slots- og Kulturstyrelsen), der fører et løbende tilsyn med, at museerne opfylder

UDKAST

vilkårene i museumsloven og driftstilskudsloven og med, at museerne løfter deres opgaver på et tilstrækkeligt højt niveau, og kulturministeren kan således tilbagekalde en evt. statsanerkendelse på baggrund af tilsynet.

Det foreslås med § 13, stk. 3, at ændre »Kulturministeren« til:
»Museumsnævnet«.

Den foreslåede ændring vil betyde, at det fremadrettet vil være museumsnævnet, som vil have kompetence til at kunne tilbagekalde et museums statsanerkendelse. Det vil også betyde, at det fremadrettet vil være et uafhængigt nævn, der træffer afgørelse om tilbagekaldelse af statsanerkendelser. Museumsnævnets afgørelser om tilbagekaldelse vil blive baseret på Kulturministeriets tilsyn med museerne. Museumsnævnet vil således skulle træffe afgørelser om statsanerkendelse på baggrund af opfyldelsen af minimumskravene i § 14, stk. 1 og 2, herunder også kravet om høj kvalitet i § 14, stk. 1, nr. 5. Hvis Kulturministeriet i sit tilsyn konstaterer, at vilkårene ikke er opfyldt, vil museumsnævnet kunne tilbagekalde statsanerkendelsen efter de op til to år, et museum kan få til at rette op, jf. dog § 14, stk. 4, 2. pkt. Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 11.

Til nr. 4

Der findes i dag ikke bemyndigelse til, at kulturministeren kan fastsætte regler om ansøgning om statsanerkendelse og tilbagekaldelse af statsanerkendelse i bekendtgørelsesform.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 13, stk. 5, hvorefter kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om ansøgning om statsanerkendelse og tilbagekaldelse af statsanerkendelse. Efter den foreslåede bestemmelse vil kulturministeren blive bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om ansøgning om statsanerkendelse og tilbagekaldelse af statsanerkendelse.

Det er hensigten, at den foreslåede bemyndigelse bl.a. vil blive udnyttet til at fastsætte regler i bekendtgørelse om krav til ansøgninger og retningslinjer for længden på den periode, som museer i forskellige tilfælde vil kunne få til at rette op på mangler m.v. med det formål at fremme en ensartet praksis og større gennemsigtighed for museerne i afgørelsesgrundlaget. Heri ligger også en bemyndigelse til at udstede

UDKAST

nærmere regler om ansøgning om nye statsanerkendelser i tilfælde af spaltning og fusion.

Til nr. 5

Efter museumslovens § 13 a, stk. 1, yder kulturministeren årligt tilskud til driften af statsanerkendte museer. Tilskuddet fastsættes på grundlag af bevillingen afsat på finansloven, jf. stk. 2.

I museumslovens § 13 a, stk. 1, tilføjes efter 1. pkt., at »Driftstilskuddet består af et grundtilskud, og kan i tillæg hertil bestå af henholdsvis et eller flere variable tilskud og et prioritetstilskud.«

Bestemmelsen vil indføre en ny tilskudsmodel til beregning af driftstilskud til statsanerkendte museer. Tilskudsmodellen vil fremadrettet bestå af tre elementer; 1) et grundtilskud, 2) evt. et eller flere variable tilskud og 3) evt. et prioritetstilskud. Det fremgår af den politiske stemmeaftale, at tildeling af prioritetstilskuddet evalueres efter 5 år.

Bestemmelsen vil medføre, at alle statsanerkendte museer vil få et grundtilskud på mindst 1,5 mio. kr. Grundtilskuddets størrelse vil være differentieret afhængigt af indplacering i en grundtilskudskategori fra 1-5.

Bestemmelsen vil endvidere medføre, at statsanerkendte museer kan få et eller flere variable incitamentsbaserede tilskud, der vil være fastsat på baggrund af henholdsvis fire parametre; besøgende, børn og unge, indtægter og fagfællebedømte forskningspublikationer. For hvert parameter vil der gives variabelt tilskud til halvdelen af museerne, henholdsvis den halvdel der har flest besøgende, flest indtægter m.v., og museerne vil få et højere tilskud, jo højere de vil være placeret i forhold til de enkelte parametre,

Den foreslåede tilskudsmodel indebærer endvidere, at der vil kunne tildeles et prioritetstilskud til udvalgte museer. Prioritetstilskuddets modtagere og fordeling vil blive fastsat politisk.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 6 og bemærkninger hertil.

Til nr. 6

UDKAST

Museumslovens § 13 a, stk. 3-7, fastsætter nærmere regler for, hvad der indgår i de statslige driftstilskud, jf. stk. 1, og hvordan det beregnes. Efter § 13 a, stk. 3, forudsætter tilskud efter stk. 1, at ikke-statslige tilskud til museet udgør mindst det samme som det minimumsbeløb, der årligt fastsættes på finansloven. Af § 13 a, stk. 4, fremgår det, at huslejudgifter, prioritetsrenter og afdrag fradrages i de ikke-statslige tilskud, som indgår i grundlaget for fastsættelse af det statslige tilskud efter stk. 1. I § 13 a, stk. 5, fremgår det, at Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om fastlæggelsen og udbetaling af tilskud til statsanerkendte museer. Af § 13 a, stk. 6, fremgår det, at kulturministeren i forbindelse med indgåelse af kulturaftaler med kommuner m.v. kan fravige bestemmelserne i stk. 1-4, jf. lov om Kulturministeriets kulturaftaler med kommuner m.v. og om regionernes opgaver på kulturområdet. Endeligt fremgår det af § 13 a, stk. 7, at kulturministeren kan fravige bestemmelsen i stk. 3, for så vidt angår museer med forhøjet statsligt tilskud.

Det foreslås, at lovens § 13 a, stk. 3-7, ophæves, og at der indsættes et ny stk. 3-11.

Den foreslåede ændring sker på baggrund af den politiske aftale om en museumsreform, og det foreslås på baggrund heraf at ændre systemet for beregning af driftstilskud til statsanerkendte museer.

Det foreslås med ny § 13 a, stk. 3, at grundtilskuddet mindst udgør 1,5 mio. kr. (2024-pl). Der kan maksimalt fordeles 70 pct. af bevillingen, afsat på finansloven, som grundtilskud. Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at der med grundtilskuddet maksimalt kan fordeles 70 pct. af den ramme, som samlet set afsættes til de tre typer af tilskud; grundtilskud, variable tilskud og prioritetstilskud. Det vil således ikke omfatte eventuelle, øvrige tilskud, som vil blive tildelt som led i de årlige finanslove eller aktstykke om udmøntning af de kulturelle udlodningsmidler. Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at en stor del af statsanerkendte museers driftstilskud vil basere sig på et fast differentieret grundtilskud.

Det foreslås med en ny § 13 a, stk. 4, at kulturministeren i forbindelse med lovens ikrafttræden bemyndiges til at udstede regler, der indplacerer statsanerkendte museer, som er statsanerkendt før den 1. januar 2025 i en

UDKAST

grundtilskudskategori 1-5, der bestemmer størrelsen af museets grundtilskud.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kulturministeren ved lovens ikrafttræden vil indplacere de museer, der inden lovens ikrafttræden var statsanerkendt i en grundtilskudskategori fra 1 til 5. Der vil være tale om indplacering i overensstemmelse med den politiske stemmeaftale.

Indplaceringen vil være baseret på rådgivning om betydningen af museets samling foretaget af Slots- og Kulturstyrelsen som ministerbetjening, jf. den politiske aftale om en museumsreform af 16. maj 2024. Indplaceringen vil fremgå af en bekendtgørelse, som ikke er tidsbegrænset.

Det foreslås med ny § 13 a, stk. 5, at statsanerkendte museer kan ansøge museumsnævnet om en ændret indplacering i grundtilskudskategori, jf. § 20, stk. 1, nr. 3.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at statsanerkendte museer, der er indplaceret i grundtilskudskategori kan ansøge museumsnævnet om en ændret indplacering i grundtilskudskategori.

Et statsanerkendt museum vil f.eks. kunne søge om ændret indplacering i grundtilskudskategori, fordi museet gennem aktiv indsamling inden for sit ansvarsområde har udviklet sin samling væsentligt i forhold til seneste vurdering af samlingens betydning, eller at samlingen inden for ansvarsområdet kan vurderes til at have fået større betydning på grund af samfundsudviklingen.

Hvis museumsnævnet træffer afgørelse om en ændret indplacering af de statsanerkendte museer, som vil blive indplaceret af kulturministeren efter stk. 4, vil museerne blive fjernet fra den bekendtgørelse, som vil udmønte indplaceringerne i stk. 4, og museumsnævnets afgørelse vil træde i stedet for den af kulturministeren foretagne indplacering. Der henvises dog til lovforslagets § 2 om særlige regler i en fireårig indfasningsperiode.

Nævnet vil i særlige tilfælde kunne tage sager om indplacering af grundtilskud op af egen drift. Med særlige tilfælde menes f.eks., hvis museumsnævnet vurderer, at et museum er placeret i en for høj grundtilskudskategori, f.eks. hvis der er sket ændringer i museets samling eller vurderingen af betydningen af museets samling, men hvor museet

UDKAST

ikke selv har incitament til at ansøge om en ændring og dermed et lavere grundtilskud.

Museumsnævnets vurdering af om der skal ske en ændring, vil skulle tage udgangspunkt i betydningen af museets samling. Museumsnævnets vurdering af om der skal ske en ændret indplacering vil således skulle foretages på baggrund af en samlet faglig, skønsmæssig vurdering af betydningen af museets samling. I vurderingen vil der blive set på tværs af det pågældende museums ansvarsområde(r), og der vil ligge forskellige kriterier til grund for vurderingen afhængigt af ansvarsrådets faglige kategori. Dvs. om der er tale om museer med ansvar for nyere tids kulturhistorie, arkæologi, naturhistorie og kunsthistorie. Inden for kultur- og naturhistorie er museernes ansvarsområder geografisk afgrænset. For disse museer vil vurderingen af samlingens betydning skulle foretages med udgangspunkt i den geografiske udbredelse af ansvarsområdet, herunder om samlingen (i overensstemmelse med ansvarsområdet) er indsamlet lokalt, regionalt, nationalt eller internationalt. For museer med arkæologisk ansvar vil museets geografiske indsamlingsområde ligeledes have betydning for museets indplacering. Herefter vil det skulle vurderes, om samlingen overordnet set har flere genstande af særlig værdi, kvalitet eller betydning, som kan placere samlingens betydning i en højere grundtilskudskategori. Kunstsamlingerne er overvejende baseret på nationale ansvarsområder, der hver især afspejler udviklingen i billedkunstens historie. Kunstsamlingerne vil skulle vurderes ud fra, hvor repræsentativ den enkelte samling er inden for museets ansvarsområde samt samlingens betydning for den samlede kunsthistorie og samlingens betydning i relation til de øvrige kunstsamlinger.

Museumsnævnet vil tillige have kompetence til at indplacere museer, der statsanerkendes af museumsnævnet efter lovens ikrafttræden, jf. § 20, stk. 1, nr. 3.

Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om kriterier for indplaceringen, jf. lovforslagets § 13 a, stk. 11. Det påtænkes bl.a. at udfolde kriterier for indplacering på baggrund af ovenstående, herunder regler for ansøgning om ændret indplacering.

Det foreslås at ophæve den gældende museumslovs § 13 a, stk. 6, der bemyndiger kulturministeren til at fravige bestemmelserne i stk. 1-4 i

UDKAST

forbindelse med indgåelse af kulturaftaler med kommuner m.v. Ophævelse af den nuværende stk. 6 vil således ske som en konsekvens af, at bevillinger til statslige driftstilskud til museer ydet i henhold til museumsloven udmåles efter den foreslåede tilskudsmodel, der fremgår af lovens § 13 a.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 13 a, stk. 6, hvorefter statsanerkendte museer kan tildeles et eller flere variable tilskud på baggrund af parametrene angivet i stk. 6, nr. 1-4; besøgstal, besøgstal for børn og unge, indtægter og fagfællebedømte forskningspublikationer.

Forslaget vil medføre, at statsanerkendte museer vil få mulighed for at blive tildelt et eller flere variable tilskud særskilt på baggrund af hver af de fire parametre enkeltvis: besøgstal, besøgstal for børn og unge, indtægter og forskningspublikationer.

Hensigten med § 13 a, stk. 6, nr. 1, er, at »besøgende« både vil inkludere betalende og ikke-betalende brugere og besøg i undervisningsammenhæng eller lign. Det er samtidig hensigten, at det vil være besøg i udstillingen, der vil kunne tælles med, herunder faglige arrangementer uden for og på museerne.

Det er i dag et vilkår i museumsloven, at børn og unge under 18 år skal have gratis adgang på statsanerkendte museer, jf. gældende museumslov § 14, stk. 1, nr. 13. Med § 13 a, stk. 6, nr. 2, vil »børn og unge« indgå som et særskilt parameter. Ved at børn og unge indgår i de to foreslåede parametre – besøgende samt besøgende børn og unge – vil museerne få et incitament til at tiltrække en målgruppe, som ellers ikke giver entréindtægter. Børn og unge, der besøger museer i forbindelse med undervisningsaktiviteter, vil som udgangspunkt også tælle med i parameteret.

Ifølge det foreslåede § 13, stk. 6, nr. 3, indgår »Indtægter« som et parameter. Indtægter vil som udgangspunkt omfatte de samlede indtægter fra museernes kernevirkomhed. Det er således hensigten, at det alene vil være dele af museets indtægt, som vil kunne sammenlignes på tværs af museums kategorier, der vil skulle tælle med, herunder f.eks. entréindtægter, tilskud fra kommuner, støtte fra EU m.v., og ikke f.eks. indtægter fra café og butik.

UDKAST

Med »Fagfællebedømte forskningspublikationer« i § 13, stk. 6, nr. 4, vil det være intentionen at understøtte museernes forskningsproduktion af fagfællebedømte forskningspublikationer så som monografier, antologier, internationale fagfællebedømte artikler m.v. Der vil som udgangspunkt ikke blive skelnet mellem typerne eller størrelsen af forskningspublikationen. Flere museer vil kunne samarbejde om forskningspublikationer. Det er hensigten, at det vil være forskningspublikationer, som museer er hoved- eller medforfattere til, der vil kunne tælles med. Med hoved- og medforfattere menes forfattere, som lønnes af det pågældende museums midler.

Med hjemmel i den foreslåede stk. 11, vil der i bekendtgørelse blive fastsat regler om de nævnte parametre, herunder hvad der vil indgå i parameteret og præcise krav til, hvordan museerne vil skulle opgøre besøgstal, indtægter og fagfællebedømte forskningspublikationer. Disse krav vil kunne justeres, såfremt der opstår behov for og ønsker om at videreudvikle eller forenkle de variable tilskudsparametre i takt med samfundsudviklingen.

Efter det foreslåede stk. 6 vil museer således kunne opnå et eller flere variable tillæg afhængigt af, hvor mange besøgende, besøgende børn og unge, indtægter og forskningspublikationer, de har. Museerne vil blive inddelt i intervaller af hver fem pct. For hvert parameter gives der variabelt tilskud til den øverste halvdel af museerne, henholdsvis den halvdel der har flest besøgende, flest indtægter m.v., og museerne får et højere tilskud, jo højere de er placeret i forhold til parameteret. Således kan museerne opnå flere ekstra tilskud afhængigt af deres præstation i forhold til de enkelte parametre.

Det variable tilskud vil blive baseret på et gennemsnit over de seneste tre afsluttede kalenderår, og det vil blive genberegnet årligt. Der vil dog kunne dispenseres fra den treårige periode, hvis ekstraordinære forhold gør sig gældende, jf. lovforslagets specielle bemærkninger til det foreslåede § 13 a, stk. 8.

Den grundlæggende mekanisme i modellen vil være dynamisk og vil indebære, at andelen af den samlede økonomiske ramme, der går til grundtilskuddet, vil kunne stige, hvis flere museer f.eks. bliver

UDKAST

statsanerkendt, eller hvis et museum rykker til en gruppe med et højere grundtilskud. Der vil dog maksimalt kunne fordeles 70 pct. af den samlede økonomiske bevilling. Tilsvarende vil andelen af rammen falde, hvis et museum fratages statsanerkendelse, eller et museum rykker til en gruppe med et lavere grundtilskud. Andelen af den samlede økonomiske ramme, der går til prioritetstilskud, vil som udgangspunkt ikke variere, jf. stk. 9 nedenfor om bortfald af prioritetstilskud ved spaltning. Den resterende del af rammen vil gå til de variable tilskud, og den vil derfor være afhængig af grundtilskuddenes andel. Hvis et museum flyttes til en højere grundtilskudskategori, modregnes museets stigning i grundtilskud i museets evt. prioritetstilskud, og midlerne tilføres i stedet generelt til det variable tilskudselement.

Med lovforslagets § 13 a, stk. 7, 1. pkt., vil statsanerkendte museer skulle indberette data for parametrene i stk. 6, nr. 1-4, jf. § 13 b. Den foreslåede ordning vil medføre, at det variable tilskud vil skulle beregnes på baggrund af indberetninger fra de statsanerkendte museer.

Med lovforslagets § 13 a, stk. 7, 2. pkt., sammenholdes indberetningerne og inddeles i rangorden, hvor de højeste indberetninger på hvert parameter særskilt udløser det højeste variable tilskud.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at statsanerkendte museers indberetninger på de tilskudsudløsende parametre vil blive sammenholdt over for hinanden og inddelt i rangorden, hvor de højeste indberetninger på hvert parameter særskilt udløser det højeste variable tilskud.

Det foreslås med § 13 a, stk. 7, 2. pkt., at museerne inden for hvert parameter inddeles i intervaller af hver fem pct. af museerne, hvor de højeste intervaller får de højeste tilskud. Det præciseres med § 13 a, stk. 7, 3. pkt., at et variabelt tilskud tildeles museer i øverste halvdel på hvert tilskudsudløsende parameter.

Bestemmelsen vil medføre, at museerne vil blive inddelt i en række intervaller, hvor de højeste intervaller vil få et variabelt tilskud, der bliver højere afhængigt af, hvor godt museet præsterer på det enkelte parameter. Inden for hvert parameter vil museerne således blive inddelt i intervaller af hver fem pct. af museerne, som vil være baseret på deres indberetninger af data om det konkrete parameter, f.eks. besøgende eller indtægt. For de

UDKAST

grupper, der for hvert parameter ligger højest, vil der blive givet det højeste tilskud. Det vil være museer, der ligger i øverste halvdel på hvert tilskudsudløsende parameter for sig, der vil kunne få et variabelt tilskud. Der vil være en stigning i tilskuddets størrelse, jo højere gruppe, som museet befinder sig i.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 13 a, stk. 8, om beregning af variable tilskud. Efter § 13 a, stk. 8, 1. pkt. beregnes et variabelt tilskud ud fra et gennemsnit af museernes indberetninger af data for de enkelte tilskudsudløsende parametre i stk. 7 for de seneste tre afsluttede kalenderår som statsanerkendt museum, jf. dog 2. pkt.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at de variable tilskud beregnes ud fra et gennemsnit over de seneste tre afsluttede kalenderår som statsanerkendt museum. Det vil f.eks. betyde, at et museum, der spalter sig, ikke vil kunne få variabelt tilskud i tre år efter spaltningen, fordi der ikke vil kunne beregnes et gennemsnit over de tre seneste afsluttede kalenderår som statsanerkendt museum. I tilfælde af fusion vil de variable tilskud blive sammenlagt.

Det følger af den foreslåede bestemmelses § 13 a, stk. 8, 2. pkt., at museumsnævnet efter anmodning fra et statsanerkendt museum kan undlade at medtage en periode, såfremt der er tale om ekstraordinære forhold på museet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at museumsnævnet vil kunne undlade at indregne en periode, hvis der er tale om ekstraordinære forhold på museet. Det vil indebære, at der vil kunne ses bort fra, at det variable tilskud vil blive beregnet på baggrund af et gennemsnit over de seneste tre afsluttede kalenderår, således at der f.eks. kan tages højde for ekstraordinære hændelser m.v. Med »ekstraordinære forhold« i den foreslåede bestemmelse menes, at der f.eks. vil kunne tages højde for, at et museum i en længere periode holder lukket for publikum grundet ombygning eller flytning eller ved større og helt uforudsete forhold uden for museets kontrol. Med »ekstraordinære forhold« menes også, at der vil skulle være tale om forhold af større karakter.

Efter den foreslåede § 13 a, stk. 9, 1. pkt., bortfalder prioritetstilskud, hvis statsanerkendte museer spaltes i flere juridiske enheder og sammenlægges

UDKAST

ved fusion af statsanerkendte museer. Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at prioritetstilskuddet bortfalder ved spaltning og sammenlægges ved fusion, uanset at museet eller museerne opnår ny(e) statsanerkendelse(r), jf. § 20, stk. 1

Det følger af den foreslåede *stk. 9, 2. pkt.*, at hvis et museum flyttes til en højere grundtilskudskategori, modregnes museets eventuelle stigning i grundtilskud i museets prioritetstilskud, og midlerne tilføres i stedet til det variable tilskudselement.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 13 a, *stk. 10*, hvorefter statsanerkendte museer, som spalter sig i flere juridiske enheder på ny skal ansøge museumsnævnet om statsanerkendelse af hver juridisk enhed. Den foreslåede bestemmelse medfører, at et statsanerkendt museum, der spalter sig, skal ansøge om nye statsanerkendelser for hver af de nye juridiske enheder.

Den foreslåede bestemmelse betyder, at statsanerkendte museer, der spaltes, vil skulle ansøge museumsnævnet om en eller flere nye statsanerkendelser. For museer, der fusionerer eller deler sig op i flere enheder, vil museumsnævnet således skulle foretage en ny faglig vurdering af, om museerne fortsat skal være statsanerkendte i deres nye organisation, herunder deres evt. indplacering i grundtilskudskategori, jf. ovenfor. museumsnævnet kan indplacere de nye enheder i både højere og lavere grundtilskudskategorier.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 13 a, *stk. 11*, hvorefter kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om fastlæggelse og udbetaling af tilskud til statsanerkendte museer. Kulturministeren fastsætter endvidere nærmere regler om indplacering i grundtilskudskategori efter *stk. 4*, herunder kriterier for indplaceringen, om ansøgning om ændret indplacering efter *stk. 5*, om de parametre, som er nævnt i *stk. 6*, og om beregningsmetode og periode efter *stk. 6 og 7*.

Den foreslåede bestemmelse vil erstatte den gældende museumslovs § 13 a, *stk. 5*, der videreføres uændret. Herudover vil kulturministeren få bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler for kriterier for indplacering samt ansøgning om ændret indplacering efter *stk. 4*, ligesom kulturministeren bemyndiges til at fastsætte regler om de variable

UDKAST

tilskudsparametre efter stk. 6. Med hjemmel i § 13 a, stk. 11, påtænkes i bekendtgørelse f.eks. fastsat regler om, hvad der indgår i parametrene og hvordan museerne skal opgøre besøgstal, indtægter og fagfællebedømte forskningspublikationer. Der kan blive behov for at justere i indholdet af parametrene i takt med samfundsudviklingen. Stk. 11 kan f.eks. også vedrøre regler om kravene til indholdet af evt. ansøgning om ændret indplacering i grundtilskudskategori.

Til nr. 7

Der er med hjemmel i museumslovens § 13 a, stk. 5, fastsat regler ved bekendtgørelse nr. 333 af 25. februar 2021 om museernes årlige indberetning af budget- og regnskabsoplysninger til Slots- og Kulturstyrelsen. Oplysningerne anvendes til vurdering af, om museerne opfylder betingelsen om ikke-statslige minimumstilskud. Til brug for det løbende tilsyn indberetter de statsanerkendte museer endvidere årligt en række oplysninger om deres varetagelse af de lovbestemte museumsfaglige opgaver, herunder om personale, antal forskningspublikationer, antal besøgende hold og klasser fra skoler og andre uddannelser, besøgende ved arrangementer m.v. Dele af disse oplysninger er også anvendt til statistisk belysning af museumsområdet.

Lov om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet (driftstilskudsloven), jf. lov nr. 1531 af 21. december 2010 med senere ændringer, som omfatter statsanerkendte museer, indeholder også hjemmel til at indhente yderligere materiale fra tilskudsmodtagere i forbindelse med tilsynet med tilskudsmodtagerens virksomhed og til statistisk belysning af tilskudsområdet, jf. driftstilskudslovens § 8, stk. 4.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse efter § 13 a.

Efter den foreslåede § 13 b, stk. 1, 1. pkt., skal statsanerkendte museer til brug for fastsættelse af variabelt tilskud i henhold til § 13 a, stk. 6 og 7, og til kontrol af opfyldelse af kravene i § 14, stk. 1 og 2, årligt indberette de nødvendige oplysninger digitalt til Kulturministeriet.

Den foreslåede bestemmelse vil betyde, at statsanerkendte museer årligt vil skulle indberette antal besøgende, antal besøgende børn og unge, indtægter og antal fagfællebedømte forskningspublikationer, jf. § 13 a, stk. 6 og 7.

UDKAST

Museerne skal endvidere indberette oplysninger om opfyldelse af minimumskrav i § 14, stk. 1 og 2. Indberetningen vil skulle ske digitalt.

Som følge af den måde driftstilskuddet beregnes, jf. den foreslåede § 13 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 6, vil alle statsanerkendte museer skulle indberette alle disse oplysninger, uanset om deres driftstilskud vil indeholde et variabelt tilskud. Oplysninger fra alle de statsanerkendte museer vil således indgå i beregning af variable tilskud, og der vil derfor være behov for at skabe en høj sikkerhed for, at de er dokumenterede og korrekt opgjort.

Efter den foreslåede § 13 b, stk. 1, 2. pkt., skal indberetningerne være ledsaget af en revisorerklæring. Kravene til opgørelse af de variable tilskudsparametre i § 13 a, stk. 6, forventes at kunne beskrives tilstrækkeligt præcist til, at oplysningerne kan kontrolleres af museets revisor og dermed ledsages af en revisorerklæring. Denne form for kvalitetssikring af data anvendes også på andre områder, hvor oplysninger direkte anvendes til tilskudsberegning, f.eks. på højskoleområdet. Der vil blive udformet et erklæringsparadigme af Slots- og Kulturstyrelsen, efter behov med revisorfaglig bistand. Kravet om revisorerklæring kan give museerne en øget udgift til revision, ligesom det nuværende krav om samlingsrevision antages at gøre, men denne vurderes at blive begrænset.

Det foreslås i *stk. 2*, at der indsættes en bemyndigelse til, at ministeren kan fastsætte regler om 1) indberetning, herunder frister, og opgørelse af oplysninger efter *stk. 1*, 2) dokumentation og kontrol af oplysninger, som er indberettet efter *stk. 1*, og 3) indberetning af øvrige oplysninger til brug for Kulturministeriets tilsyn med de statsanerkendte museer og til statistiske formål.

Efter den foreslåede *stk. 2, nr. 1*, kan kulturministeren fastsætte regler om indberetning og opgørelse af oplysningerne angivet i *stk. 1* og om frister for indberetning heraf.

Det er hensigten, at den foreslåede bemyndigelse bl.a. vil blive udnyttet til at fastsætte regler i bekendtgørelse om, at oplysningerne skal indberettes digitalt via Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside samt frister herfor.

UDKAST

Efter den foreslåede *stk. 2, nr. 2*, kan kulturministeren fastsætte regler om dokumentation og kontrol af museets oplysninger, som er indberettet efter *stk. 1*.

Det er hensigten, at den foreslåede bemyndigelse bl.a. vil blive udnyttet til at fastsætte regler i bekendtgørelse om revisorerklæring og dokumentation til brug herfor.

Med den foreslåede *stk. 2, nr. 3*, kan kulturministeren fastsætte regler om indberetning af øvrige oplysninger til brug for Kulturministeriets tilsyn med museerne og til statistiske formål.

Det er hensigten, at den foreslåede bemyndigelse bl.a. vil blive udnyttet til at videreføre regler om, at museerne løbende indberetter en række oplysninger om deres økonomi og opgavevaretagelse til brug for tilsyn samt til statistiske formål. Der vil blive tilstræbt en reduktion i antallet af oplysninger, som museerne vil skulle indberette årligt med henblik på at lette museernes ressourceanvendelse til indberetningen i forhold til gældende ret. Statistiske oplysninger vil også efter behov kunne give museumssektoren værdifuld viden om, hvordan museerne som sammenhængende og mangfoldigt museumsvesen løser de museumsfaglige opgaver, hvilket vil kunne bidrage til at understøtte udviklingen i opgavevaretagelsen hos de enkelte museer samt videndeling og samarbejde i sektoren som helhed. Der påregnes også at blive behov for lejlighedsvist at indhente andre former for oplysninger til brug for Kulturministeriets tilsyn med, at de statsanerkendte museer lever op til vilkårene i museumsloven, og at museerne løfter deres opgaver på et tilstrækkeligt højt niveau.

Til nr. 8

Det fremgår af lovens § 14, *stk. 1, nr. 2*, at museets ansvarsområder og ændringer heri skal godkendes af kulturministeren. Kompetencen er ved bekendtgørelse nr. 1442 af 12. december 2010 delegeret til Slots- og Kulturstyrelsen. Ved ansøgninger fra museer om statsanerkendelse bygger Slots- og Kulturstyrelsens vurdering af ansvarsområdets væsentlighed på en museumsfaglig vurdering, der udarbejdes af et eksternt fagkyndigt bedømmelsesudvalg, som nedsættes til opgaven og foretages i forhold til eksisterende statslige og statsanerkendte museers ansvarsområder.

UDKAST

Det foreslås, at i lovens § 14, stk. 1, nr. 2, ændres »Kulturministeren« til »Museumsnævnet«.

Med den foreslåede ændring vil kompetencen blive flyttet fra kulturministeren til museumsnævnet. Det vil ske bl.a. for at understøtte hensigten med lovforslagets § 13, stk. 1, hvorefter et ansvarsområde vil skulle bidrage til et sammenhængende og mangfoldigt museumsvesen, jf. lovforslagets § 1, nr. 2. Museumsnævnet vil ved godkendelse af ændringer i ansvarsområder således også skulle foretage en faglig vurdering af, om ændringen vil tilføre aktualitet og mangfoldighed til det samlede museumsvesen og sikre, at museumsvesenet er dynamisk og afspejler samfundsudviklingen.

Museumsnævnet vil i sin vurdering skulle tage hensyn til, om ændringer af et ansvarsområde vil skabe u hensigtsmæssige overlap mellem flere ansvarsområder, som f.eks. vil kunne betyde, at flere museer vil komme til at konkurrere med hinanden om indsamling af de samme genstande, og derved vil få negative konsekvenser for den eksisterende arbejdsdeling og koordinering mellem museerne.

Museumsnævnet vil ved ansøgninger om udvidelser af ansvarsområder skulle foretage en faglig vurdering af, om ansvarsområdet vil være væsentligt og ikke allerede dækket af andre statslige eller statsanerkendte museer, jf. lovens § 14, stk. 1, nr. 2, 2. pkt., der ikke ændres med lovforslaget.

Med den foreslåede ordning flyttes kompetencen til at godkende ansvarsområder fra kulturministeren til museumsnævnet.

Det vil ikke høre til museumsnævnets kompetencer at fordele ansvaret for varetagelsen af de arkæologiske undersøgelser i henhold til lovens kapitel 8. Samordningen af den arkæologiske undersøgelsesvirksomhed samt fordelingen af arbejdsopgaverne mellem de arkæologisk arbejdende museer forvaltes af Slots- og Kulturstyrelsen med hjemmel i den gældende lovs kapitel 8.

Til nr. 9

Ifølge museumslovens § 14, stk. 1, nr. 4, skal museet have et økonomisk grundlag, der gør det muligt at opretholde en rimelig standard. Kravet skal

UDKAST

ses i sammenhæng med lovens § 13 a, stk. 3, som fastsætter, at statsligt tilskud efter loven forudsætter, at ikke-statslige tilskud til museet udgør mindst det samme som det minimumsbeløb, der årligt fastsættes på finansloven. Sidstnævnte har siden 2014 været fastsat til 2 mio. kr. årligt, hvilket opgøres som gennemsnit over seneste 3 år. Disse indtægter skal sammen med statsligt tilskud på mindst 1 mio. kr. og egenindtægter fra entré m.v. sikre museet et tilstrækkeligt økonomisk grundlag.

Ifølge den gældende § 14, stk. 1, nr. 5, skal museet have en rimelig museumsfaglig og bygningsmæssig standard. Kravet dækker over den museumsfaglige standard, som vedrører indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling, og den bygningsmæssige standard, som bl.a. vedrører magasinforhold og sikringsforhold.

Ifølge museumslovens § 14, stk. 1, nr. 6, skal museet have faguddannet personale, der modsvarer museets hovedansvarsområde. Kravet indebærer, at museer som varetager flere ansvarsområder, skal have personale inden for alle fagområderne. Kulturministeriets tilsyn med, hvorvidt museerne opfylder kravet sker som led i kvalitetsvurderinger og museernes indberetning til Danske Museer i Tal.

Med lovforslaget foreslås det, at vilkårene i lovens § 14, stk. 1, nr. 4-6, ophæves, og at der indsættes nye nr. 4-6. Kravene i § 14, stk. 1, nr. 1, 3, 7-9 og 11-13 vil være uændret.

Efter den foreslåede § 14, stk. 1, nr. 4, litra a-c, skal statsanerkendte museer som minimum have 10.000 besøgende årligt, 4,0 mio. kr. i årlige indtægter, idet beløbet reguleres årligt og afrundes til millioner kroner med én decimal, og skal indgå i samarbejde om produktion af eller selv producere mindst én fagfællebedømt forskningspublikation over tre forudgående afsluttede år, jf. dog stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at museerne fremadrettet vil skulle leve op til nye minimumskrav for opnåelse af statsanerkendelse.

Kravet i *stk. 1, nr. 4, litra a*, om minimum 10.000 besøgende årligt vil blive opgjort over tre år, således at det vil svare til besøgstallet i opgørelsen af de variable tilskud, jf. lovforslagets § 1, nr. 6 og bemærkninger hertil. Der vil blive fastsat nærmere regler, som præciserer

UDKAST

de i § 13 a, stk. 6, nævnte parametre og beregningsmetoden og -perioden angivet i § 13 a, stk. 6 og 7, jf. § 13 a, stk. 9.

Museet vil efter *stk. 1, nr. 4, litra b*, skulle have mindst 4,0 mio. kr. i årlige beregnede indtægter ekskl. driftstilskud fra Kulturministeriet opgjort tilsvarende over tre år. Minimumsbeløbet for indtægter foreslås reguleret årligt og afrundet til millioner kroner med én decimal. Indtægtskravet opgøres svarende til indtægtskravet i opgørelsen af de variable tilskud, jf. lovforslagets § 1, nr. 6 og bemærkningerne hertil. Der vil blive fastsat nærmere regler, der præciserer indtægtskravet, jf. den foreslåede § 13 a, stk. 11.

Det foreslås med *stk. 1, nr. 4, litra c*, at museet vil skulle have publiceret mindst én fagfællebedømt forskningspublikation over tre forudgående afsluttede kalenderår. Det vil kunne ske i samarbejde med andre parter, f.eks. museer eller universiteter. Det vil ikke være hensigten at skelne mellem typer af forskningspublikationer, større og mindre publikationer, ligesom der heller ikke vil skulle skelnes mellem, om museet vil være hoved- eller medforfatter til en publikation. Hermed menes forfattere, som lønnes af det pågældende museums midler.

Forskningspublikationer vil blive opgjort som fagfællebedømte forskningspublikationer i form af f.eks. monografier, antologier og såvel internationalt publicerede som nationalt publicerede fagfællebedømte artikler m.v.

Kravet om fagfællebedømte forskningspublikationer vil skulle bidrage til at sikre grundlæggende høj kvalitet i museernes vidensudvikling, og til at museerne fortsat vil være efterspurgte vidensinstitutioner og attraktive samarbejdspartnere for andre videns- og forskningsinstitutioner. Kravet om fagfællebedømte forskningspublikationer opgøres svarende til kravet i opgørelsen af de variable tilskud, jf. lovforslagets § 1, nr. 6 og bemærkningerne hertil. Der vil blive fastsat nærmere regler, der præciserer kravet om fagfællebedømte forskningspublikationer, jf. § 13 a, stk. 11.

Lovforslaget indebærer en justering og sammenskrivning af gældende krav nr. 5 om rimelig museumsfaglig og bygningsmæssig standard samt nr. 6 om personalets uddannelse.

UDKAST

Det foreslås med § 14, stk. 1, nr. 5, at statsanerkendte museer skal løse opgaverne, som er nævnt i § 2, stk. 1, med høj kvalitet.

Ændringen vil betyde, at museet vil skulle have høj kvalitet i sin varetagelse af de tre museumsfaglige opgaver, som fastsættes i § 2, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 1. En ændring fra det tidligere vilkår om en rimelig museumsfaglig og bygningsmæssig standard til høj kvalitet i samlingsudvikling, vidensudvikling og formidling understreger, at det er et centralt mål for staten at understøtte alle statsanerkendte museers høje kvalitet i opgavevaretagelsen. Gennem de nye minimumskrav og den nye tilskudsmodel tilsigter lovforslaget at understøtte museerne i at løfte kvalitetsniveauet indenfor alle de tre opgaver, herunder særligt på de mindre museer.

Høj kvalitet i samlingsudvikling vil indebære, at museerne arbejder med at sikre såvel materiel som immateriel kultur- og naturarv og arbejder med vidensbaseret og koordineret indsamling, dokumentation og udskillelse. Museerne vil ligeledes skulle arbejde kontinuerligt med at sikre udvikling og mangfoldighed i samlingen samt kvalificere og opdatere registreringer og indberetninger til de centrale registre på baggrund af ny viden og efter fælles standarder, ligesom museerne skal optimere bevaringsforhold og konservere deres samlinger efter nyeste standarder og metoder. Høj kvalitet i vidensudvikling vil indebære, at en væsentlig del af den viden, som museerne skaber, er funderet i forskning, og at museernes forskning lever op til det almene forskningsbegreb gennem fagfællebedømmelse og løbende tilgængeliggøres gennem publikation i relevante medier. Høj kvalitet i formidling vil indebære, at museerne arbejder med vidensbaseret og varieret formidling med henblik på at skabe differentierede og aktuelle museumstilbud, som følger samfundsudviklingen og er relevante for den danske befolkning og udenlandske turister. Kravet vil desuden indebære, at museerne har tilstrækkelige rammer (f.eks. bygningsmæssige) til at kunne arbejde professionelt med deres formidling, herunder med udstillinger og undervisningsaktiviteter.

For at sikre høj kvalitet i opgaveløsningen vil det være vigtigt, at museerne fortsat indgår i relevante faglige miljøer og samarbejder om samlingsudvikling, vidensudvikling og formidling på tværs af museumssektoren og med relevante eksterne parter (f.eks. universiteter og uddannelsesinstitutioner). Dette med henblik på at udvikle og fastsætte

UDKAST

fælles standarder og metoder samt forankre nye indsigter, viden og metodeudvikling i museernes opgaveløsning.

Hvis Kulturministeriets tilsyn med de statsanerkendte museer, jf. stk. 6 nedenfor, viser, at minimumskravene eller øvrige krav for at opnå og bevare statsanerkendelsen ikke er opfyldt, jf. § 14, stk. 1 – herunder kravet om høj kvalitet – forbereder og forelægger sekretariatet sagen for museumsnævnet, som vil kunne tilbagekalde et museums statsanerkendelse efter en passende periode på op til to år, hvor museet får mulighed for at rette op, jf. det foreslåede § 14, stk. 4 og 5.

Det foreslås med § 14, stk. 1, nr. 6, at museet skal have de nødvendige kompetencer til at opfylde vilkårene i nr. 1-12 og til at varetage de museumsfaglige opgaver, som er nævnt i § 2, stk. 1, og skal have de nødvendige rammer til at opbevare samlingen forsvarligt.

Den foreslåede bestemmelse vil betyde, at det nuværende krav om faguddannet personale, der modsvarer museets hovedansvarsområde, vil blive ophævet. Med ændringen vil museernes selvbestemmelse i organiseringen af deres faglige opgavevaretagelse blive understreget.

Det gældende krav om en rimelig bygningsmæssig standard vurderes ikke at være tilstrækkeligt dækkende i forhold til sikre tilstrækkelige rammer for museernes samlinger. Med den foreslåede bestemmelse vil det være et nyt vilkår, at museet vil skulle have de nødvendige rammer til at opbevare samlingen forsvarligt. Derved fokuserer vilkåret på bevaring af samlingen, herunder særligt på magasinforhold, som i vidt omfang kan belyses gennem klimaovervågning, og hvor der om nødvendigt kan indhentes uafhængige sagkyndige vurderinger fra konserveringscentre m.v. Vurderingen af museernes opfyldelse af vilkåret vil dog også kunne omfatte museernes udstillingslokaler, hvor overvågning af klima m.v. er mulig og normal praksis. I det omfang museer låner genstande eller værker fra andre museer til f.eks. særudstillinger, stilles der normalt mellem museerne krav til klima og sikring i de lokaler, hvor lånte genstande og værker udstilles. Det foreslåede vilkår vil desuden skulle afspejle de seneste års udvikling i museernes arbejde med samlingerne, som i dag i stigende grad også formidles uden for museernes fysiske bygninger, f.eks. i midlertidige udstillinger i det offentlige rum, for at gøre samlingen tilgængelig der, hvor borgerne er. Endelig skal kravet afspejle den digitale

UDKAST

udvikling, som betyder, at museerne også skal sikre forsvarlige digitale rammer for bevaring og sikring af deres samlinger.

For at sikre høj kvalitet i opgaveløsningen skal museer med arkæologisk ansvar efter lovens kapitel 8 have de nødvendige kulturhistoriske og arkæologiske kompetencer samt adgang til tidssvarende udgravnings-, opmålings-, it-udstyr og faciliteter egnet til håndtering af arkæologiske fund og prøvemateriale (værksteder m.v.).

Til nr. 10

Efter museumslovens § 14, stk. 1, nr. 10, skal museet være tilgængeligt for offentligheden på forud bekendtgjorte åbningstider. Kulturministeriet fører tilsyn med, at museerne opfylder kravet ved kvalitetsvurderinger m.v. Danmarks Statistiks museumsstatistik omfatter også de enkelte museers årlige antal åbningstimer.

Det foreslås, at § 14, stk. 1, nr. 10 ophæves.

Formålet med den foreslåede ophævelse er hensynet til forenkling.

Til nr. 11

Museumsloven indeholder ikke særlige bestemmelser om museer på mindre øer.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 14, stk. 2, hvorefter vilkåret i stk. 1, nr. 4, for museer, som alene har udstillingssteder på øer med færre end 10.000 indbyggere, vil være 8.000 besøgende og 3,0 mio. kr. i årlige indtægter idet beløbet reguleres årligt og afrundes til millioner kroner med én decimal, og museet skal indgå i samarbejde om produktion af eller selv producere mindst én fagfællebedømt forskningspublikation over tre forudgående afsluttede år.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre en lempelse af vilkårene i § 14, stk. 1, nr. 4, således at øer med færre end 10.000 indbyggere, ikke vil skulle leve op til de samme kvantitative krav til antal besøgende og indtægter. Efter det foreslåede, vil disse således mindst skulle have 8.000 besøgende – modsat 10.000 for øvrige museer – og 3,0 mio. kr. i årlige indtægter, reguleret årligt og afrundet til millioner kroner med ét decimal – modsat 4,0 mio. kr. for øvrige museer. Museet skal – i overensstemmelse

UDKAST

med kravene til de øvrige museer – fortsat producere mindst én fagfællebedømt forskningspublikation over tre forudgående afsluttede år. Den foreslåede bestemmelse har til hensigt at imødekomme, at statsanerkendte museer på mindre øer har et mindre potentiale til at opnå højere besøgstal og flere indtægter.

Efter det foreslåede *stk. 3*, skal oplysninger til brug for vurdering af opfyldelse af vilkårene i *stk. 1, nr. 4*, og *stk. 2*, indberettes og beregnes efter reglerne i § 13 a, *stk. 7*, og regler fastsat i henhold til § 13 b.

Efter den foreslåede bestemmelse skal statsanerkendte museer således indberette oplysninger til brug for vurdering af opfyldelsen af vilkårene i § 14, *stk. 1, nr. 4*, og *stk. 2*. Det sker på baggrund af regler fastsat med det foreslåede § 13 a, *stk. 8*, og det foreslåede § 13 b, jf. lovforslagets § 1, nr. 6 og 7 og bemærkninger hertil. Med bestemmelsen vil museernes indberetning af data efter § 13 b, også kunne anvendes til vurdering af opfyldelse af minimumskravene i § 14, *stk. 1, nr. 4*, og *stk. 2*.

Det foreslås, at der indsættes et nyt *stk. 4*, hvorefter museer, der ikke opfylder vilkårene i *stk. 1* eller *stk. 2*, kan få en periode på op til to år til at opfylde vilkårene. Hvis museet herefter ikke opfylder vilkårene, tilbagekaldes museets statsanerkendelse, jf. § 13, *stk. 3*, og § 20, *stk. 1, nr. 2*.

Ved vurdering af, om en statsanerkendelse vil skulle tilbagekaldes, vil der således som udgangspunkt skulle gives mulighed for, at museet kan leve op til minimumskravene. Hvis Kulturministeriets løbende tilsyn med, at de statsanerkendte museer lever op til vilkårene i museumsloven og driftstilskudsloven, og at de løfter deres opgaver på et tilstrækkeligt højt niveau, viser, at et statsanerkendt museum ikke opfylder vilkårene i § 14, *stk. 1 stk. 2*, vil museet blive fulgt i nøje omfang og få en passende periode til at rette op, jf. *stk. 4*. Kulturministeriet vil som led i sekretariatsbetjening af museumsnævnet forberede og forelægge en sag for museumsnævnet. Herefter vil nævnet kunne vurdere, hvorvidt museet vil skulle have en periode til at opfylde vilkårene, eller om der vil skulle ske tilbagekaldelse af statsanerkendelse, jf. § 20, *stk. 1, nr. 2*.

Efter det foreslåede vil museer, der ikke kan opfylde vilkårene således blive fulgt og vurderet efter et år på baggrund af det pågældende års data.

UDKAST

Museet vil efter en konkret vurdering evt. kunne få endnu et år, hvorefter museet vil blive vurderet på baggrund af dette pågældende års data. Ligger museet i det seneste år fortsat under minimumskravene, vil museet kunne fratages sin statsanerkendelse.

Vurdering af, om et museum falder under minimumskravene og derfor skal følges og vurderes på årlig basis, vil som udgangspunkt basere sig på et treårigt gennemsnit som statsanerkendt museum. Museumsnævnet kan undlade at medtage en periode, såfremt der er tale om ekstraordinære forhold på museet.

Der vil i særlige tilfælde kunne tænkes behov for at fastsætte en kortere eller ingen frist for at rette op på forhold, som vil medføre, at et museum ikke kan opfylde vilkårene. Særligt vilkår om høj kvalitet og nødvendige rammer til at opbevare samlingen forsvarligt, f.eks. hvis der konstateres risiko for, at genstande i samlingen kan tage uoprettelig skade. I sådanne tilfælde vil museet hurtigst muligt skulle træffe de nødvendige foranstaltninger for at undgå dette, eventuelt i form af midlertidige magasiner og forebyggende konservering.

Det foreslås med *stk. 5*, at museumsnævnet efter anmodning fra et statsanerkendt museum kan undlade at medtage en periode ved vurderingen af, om vilkårene i § 14, stk. 1 og 2, er opfyldt, jf. stk. 3 og 4, såfremt der er tale om ekstraordinære forhold på museet.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at der også vil kunne gives mulighed for, at museumsnævnet vil kunne undlade at medtage en periode ved opgørelsen af minimumskravene i § 14, stk. 1 og stk. 2, hvis der er tale om ekstraordinære forhold på museet. For beskrivelse af 'ekstraordinære forhold' henvises til lovforslagets specielle bemærkninger til § 1, nr. 6. Hensigten bag den foreslåede bestemmelse, hvorefter der vil være mulighed for at dispensere fra den periode, som minimumskravene beregnes ud fra, er at sikre tilstrækkelig fleksibilitet for museerne, så der f.eks. også tages hensyn til, at der kan være længere perioder med nedlukning pga. ombygning eller flytning eller uforudsete hændelser uden for museets kontrol. Der kan f.eks. også være tale om udfordringer, som kræver en langsigtet løsning, eksempelvis byggeri af nyt magasin, og hvor der ikke er risiko for, at samlingen lider uoprettelig skade. Der vil kunne tages højde for ekstraordinære forhold i den periode, som ligger til grund

UDKAST

for opfyldelse af minimumskravene, jf. stk. 3, ligesom der vil kunne tages højde for ekstraordinære forhold i perioden nævnt i stk. 4.

Med den foreslåede *stk. 6*, præciseres det, at Kulturministeriet fører tilsyn med bestemmelserne i stk. 1 og 2.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Kulturministeriet vil føre tilsyn med overholdelse af vilkårene i stk. 1 og 2, herunder minimumskrav og krav til høj kvalitet. Det er intentionen, at tilsynet vil blive delegeret til Slots- og Kulturstyrelsen.

Den konkrete udformning af ministeriets tilsynskoncept vil kunne variere over tid. Hensigten er, at Kulturministeriet vil skulle føre et risikobaseret og reduceret tilsyn med de statsanerkendte museer i forhold til i dag. Det nye tilsyn vil som udgangspunkt have fokus på opfyldelse af museumslovens kvantitative minimumskrav til statsanerkendelse (indtægter, brugere og forskningspublikationer), som også er tilskudsudløsende parametre samt kvaliteten i museernes løsning af de museumslovsbestemte opgaver samlingsudvikling, vidensudvikling og formidling. Gennem tilsynets fokus på opfyldelse af minimumskrav til statsanerkendelse, vil tilsynet samtidig blive koblet til dele af de tilskudsudløsende parametre i den foreslåede tilskudsmodel.

Såfremt det faglige tilsyn viser, at et statsanerkendt museum ikke opfylder vilkårene i § 14, vil museumsnævnet kunne tilbagekalde statsanerkendelsen, jf. § 20, stk. 1, nr. 2.

Kulturministeriet vil fortsat føre et økonomisk, administrativt tilsyn med museerne i henhold til driftstilskudsloven.

Til nr. 12

Det fremgår af museumslovens § 14, stk. 2, at kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om gennemførelse af bestemmelserne i stk. 1.

Med den foreslåede ændring af den gældende museumslovs § 14, stk. 2, som bliver stk. 7, indføres, at kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om perioden efter stk. 4 og beregningsperioden efter stk. 5.

UDKAST

Den foreslåede bestemmelse betyder, at kulturministeren – ud over vilkår fastsat i stk. 1 – også vil kunne fastsætte nærmere regler om vilkår for mindre øer i stk. 2. Kulturministeren vil endvidere blive bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om den periode, museet får til at rette op på vilkårene efter stk. 4, og beregningsperioden efter stk. 5.

Til nr. 13

Efter museumslovens § 14, stk. 3, kan kulturministeren i forbindelse med indgåelse af kulturaftaler med kommuner m.v. fravige bestemmelserne i stk. 1, nr. 3, og stk. 2.

Det foreslås, at § 14, stk. 3, ophæves.

Den foreslåede bestemmelse betyder, at kulturministerens bemyndigelse til at fravige bestemmelserne i stk. 1, nr. 3, og stk. 2, i forbindelse med indgåelse af kulturaftaler med kommuner m.v. vil blive fjernet. Der er tale om en konsekvensændring som følge af indførelsen af en ny tilskudsmodel og den foreslåede ændring af § 14, stk. 1. Museumslovens nye tilskudsmodel vil ikke være forenelig med en eventuel kulturel rammebevilling afsat til kulturaftaler.

Til nr. 14

Det fremgår af museumslovens § 17 a, at kulturministeren nedsætter udvalg m.v., der skal rådgive med henblik på udvikling af museumsområdet.

I dag er der nedsat flere råd og udvalg til rådgivning på museumsområdet, bl.a. Slots- og Kulturstyrelsens Museumsråd og Det Arkæologiske Udvalg.

Det foreslås, at i § 17 a, stk. 1, ændres »nedsætter« til: »kan nedsætte«.

Med den foreslåede ændring præciseres det, at der vil være tale om en mulighed for, at kulturministeren kan nedsætte sådanne udvalg, men at kulturministeren ikke vil være forpligtet hertil. Præciseringen sker bl.a. med afsæt i nedsættelsen af museumsnævnet, hvorfor der forventes behov for færre øvrige udvalg.

Til nr. 15

UDKAST

Museumslovens § 17 b indeholder hjemmel til, at kulturministeren kan yde tilskud med henblik på udvikling af museumsområdet, herunder tilskud til museernes erhvervelser af værker og genstande. Tilskud kan ydes til museer og i særlige tilfælde til organisationer, der understøtter museernes arbejde.

Det foreslås, at i § 17 b, stk. 1, 1. pkt., udgår », herunder tilskud til museernes erhvervelser af værker og genstande«.

Efter den foreslåede bestemmelse vil kulturministeren fortsat kunne yde tilskud med henblik på udvikling af museumsområdet. Det vil imidlertid ikke fremgå specifikt, at dette også vedrører tilskud til museernes erhvervelser af værker og genstande. Det er dog ikke udelukket, at der med hjemmel i den nye bestemmelse kan etableres støttemuligheder til brug for tilskud til museernes erhvervelser af værker og genstande. Der kan således fortsat ydes sådanne tilskud i det omfang, det måtte blive besluttet.

Til nr. 16

Det følger af museumslovens § 17 b, stk. 1, 2. pkt., at tilskud kan ydes til museer og i særlige tilfælde til organisationer, der understøtter museernes arbejde.

Det foreslås, at i § 17 b, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »ydes til«:
»statsanerkendte«.

Den foreslåede ordning vil indebære, at tilskud alene vil kunne ydes til statsanerkendte museer og i særlige tilfælde til organisationer, der understøtter museernes arbejde. Bestemmelsen vil blive præciseret således, at museet vil skulle være statsanerkendt for at modtage udviklingsmidler. Der vil kunne fastsættes nærmere regler om ansøgningsberettigede museer efter stk. 2, jf. bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 15.

Til nr. 17

Det følger af museumslovens § 17 b, stk. 2, at kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om indsendelse og behandling af ansøgninger, ydelse af tilskud og fastsættelse af vilkår for anvendelsen af tilskud efter stk. 1.

UDKAST

Det foreslås, at i § 17 b, stk. 2, indsættes efter »Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om«: »ansøgningsberettigede museer,«.

Med den foreslåede ændring vil kulturministeren ud over at fastsætte nærmere regler om indsendelse og behandling af ansøgninger, ydelse af tilskud samt fastsættelse af vilkår for anvendelse af tilskud efter stk. 1, også kunne fastsætte nærmere regler om ansøgningsberettigede museer.

Det er hensigten, at den foreslåede bemyndigelse bl.a. vil blive udnyttet til at fastsætte regler i bekendtgørelse om, hvilke statsanerkendte museer der vil være berettiget til at søge tilskud til udvikling.

Til nr. 18 og 19

Der findes ikke bestemmelser i loven om et museumsnævn.

Efter gældende lovs § 13, stk. 1, er det kulturministeren, som kan statsanerkende et museum, og dele er delegeret til Slots- og Kulturstyrelsen.

Kapitel 7 i museumsloven ("Museumsråd") indeholder en enkelt bestemmelse om, at en kommune eller flere kommuner i forening kan nedsætte et lokalt museumsråd, som har til opgave at samordne og fremme museumsarbejdet i lokalområdet, og at kulturministeren kan yde tilskud. Det foreslås, at indsætte et nyt kapitel efter § 18 således at §§ 19 og 20 i det nuværende kapitel 7 erstattes af nye bestemmelser om museumsnævnet i et nyt kapitel 7 a.

Det foreslås i § 19, stk. 1, at Kulturministeren nedsætter et museumsnævn bestående af syv medlemmer, som beskikkes således, at et medlem udpeges efter indstilling fra KL, et medlem efter indstilling fra Organisationen Danske Museer og fem medlemmer udpeges af kulturministeren, heraf et medlem fra et andet nordisk land.

Efter det foreslåede *stk. 2*, skal medlemmerne tilsammen besidde høj museumsfaglig ekspertise inden for museernes opgaver, jf. § 2, stk. 1.

For at sikre, at museumsnævnet vil kunne træffe afgørelser på museumsfagligt grundlag, foreslås det i *stk. 2*, at medlemmerne tilsammen vil skulle besidde høj museumsfaglig ekspertise inden for

UDKAST

samlingsudvikling, formidling og vidensudvikling og inden for naturhistorie, kunsthistorie og kulturhistorie, herunder arkæologi. Medlemmerne vil således skulle have bred viden om det danske museumslandskab, herunder kendskab til museumsdrift og museumsfaglig opgavevaretagelse og viden om de statsanerkendte museer.

Efter det foreslåede *stk. 3*, må medlemmerne ikke modtage instruktioner fra nogen om udførelsen af deres opgaver i museumsnævnet.

Med bestemmelsen foreslås det, at medlemmerne ikke må modtage instruktioner fra nogen om udførelsen af deres opgaver i museumsnævnet. Baggrunden for bestemmelsen er, at dette anses for en nødvendig betingelse for, at museumsnævnet kan agere uafhængigt af særinteresser. Uanset medlemmernes aktuelle og tidligere jobfunktioner og evt. organisatoriske positioner eller tilhørsforhold vil de som medlemmer af museumsnævnet alene skulle handle ud fra hensynet til at fremme og sikre et museumsvesen kendetegnet ved mangfoldighed, relevans, bæredygtighed og høj kvalitet.

Den foreslåede bestemmelse vil betyde, at museumsnævnets medlemmer vil skulle handle uafhængigt og upartisk i deres sagsbehandling.

Efter det foreslåede *stk. 4* beskikkes medlemmerne for en periode på fire år. Umiddelbar genbeskikkelse kan finde sted én gang. Hvis et medlem udtræder, beskikker kulturministeren et nyt medlem for den resterende del af perioden.

Det følger af det foreslåede *stk. 5*, at museumsnævnets medlemmer beskikkes forskudt, således at halvdelen af medlemmerne beskikkes hvert andet år.

Den foreslåede ændring vil medføre, at udpegningen af de syv medlemmer sker forskudt, så henholdsvis tre og fire af medlemmerne vil blive beskikket hvert andet år. Beskikkelserne vil gælde for fire år, jf. *stk. 4*. Ved den første udpegning efter lovens ikrafttræden vil alle syv medlemmer blive udpeget samtidigt, dog vil tre af de syv medlemmer, jf. lovforslagets § 2, *stk. 9*, blive beskikket kun for to år. Bestemmelsen vil medvirke til at sikre kontinuitet i sammensætning af nævnet.

UDKAST

Med *stk. 6* foreslås det, at kulturministeren udpeger museumsnævnets nævnsleder blandt medlemmerne.

Den foreslåede bestemmelse vil betyde, at kulturministeren vil skulle udpege museumsnævnets nævnsleder blandt medlemmerne.

Det følger af det foreslåede *stk. 7*, at museumsnævnet er beslutningsdygtigt, når mindst fire medlemmer deltager i behandlingen af en sag, og at museumsnævnet træffer afgørelse ved almindeligt stemmeflertal på et møde eller ved skriftlig behandling. I tilfælde af stemmelighed vil nævnslederens stemme i den enkelte sag være udslagsgivende, og i dennes fravær den fungerende nævnsleder.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at muliggøre, at museumsnævnet kan fungere i enkelte medlemmers fravær. Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at museumsnævnet vil kunne mødes og træffe afgørelser i sager på trods af, at op til tre medlemmer er fraværende. I tilfælde, hvor nævnslederen er fraværende, vil det ved eventuel stemmelighed være den fungerende nævnsleders stemme, der vil være udslagsgivende.

Det foreslås i *stk. 8*, at museumsnævnet selv fastsætter deres forretningsorden. Øvrige regler om nævnets arbejdsform m.v. vil kunne fastsættes i forretningsorden. Kulturministeriet (ved Slots- og Kulturstyrelsen) kan som sekretariat, jf. § 20, stk. 2, bistå museumsnævnet med dette.

Til nr. 20

Det foreslås, at der indsættes en ny § 20. Bestemmelsen beskriver og fastsætter museumsnævnets kompetence. Det foreslås med *stk. 1*, at museumsnævnet varetager en række opgaver.

Efter det foreslåede *stk. 1, nr. 1*, træffer museumsnævnet afgørelse om statsanerkendelse af museer, jf. § 13, stk. 1.

Efter det foreslåede *stk. 1, nr. 2*, træffer museumsnævnet afgørelse om tilbagekaldelse af statsanerkendelse, jf. § 13, stk. 3.

UDKAST

Det foreslås i *stk. 1, nr. 1* og *2*, at museumsnævnet træffer afgørelse om statsanerkendelse af museer og om tilbagekaldelse af statsanerkendelse, jf. § 13, stk. 1 og 3. Kompetencen til at træffe afgørelse om tildeling og tilbagekaldelse vil således blive placeret hos et uafhængigt museumsnævn for at sikre uafhængige og fagligt funderede vurderinger. Afgørelse om tildeling af statsanerkendelse vil ske på baggrund af ansøgning fra det pågældende museum. Afgørelse om tilbagekaldelse af statsanerkendelser sker på baggrund af Kulturministeriets tilsyn med de statsanerkendte museer.

For museer, der spalter sig, vil museumsnævnet skulle foretage en ny faglig vurdering af, om museerne fortsat skal være statsanerkendte i deres nye organisation, jf. også § 13 a, stk. 10.

Efter det foreslåede *stk. 1, nr. 3*, træffer museumsnævnet efter ansøgning afgørelse om indplacering af museerne i grundtilskudskategori, jf. § 13 a, stk. 5.

Med den foreslåede bestemmelse får museumsnævnet kompetence til at træffe afgørelse om de enkelte statsanerkendte museers indplacering i grundtilskudskategorier efter vurdering af betydningen af museets samling, jf. § 13 a, stk. 4. Museumsnævnet vil i særlige tilfælde kunne tage sager om ændret indplacering op af egen drift. Med særlige tilfælde menes f.eks., hvis museumsnævnet vurderer, at et museum er placeret i en for høj grundtilskudskategori, f.eks. hvis der er sket ændringer i museets samling eller vurderingen af betydningen af museets samling, men hvor museet ikke selv har incitament til at ansøge om en ændring og dermed et lavere grundtilskud.

Efter det foreslåede *stk. 1, nr. 4*, får museumsnævnet kompetence til at godkende statsanerkendte museers ansvarsområder og ændringer heri, jf. § 14, stk. 1, nr. 2. Det gælder dog ikke fordelingen af ansvaret for at varetage opgaverne med de arkæologiske undersøgelser i henhold til lovens kapitel 8.

Heri vil bl.a. skulle indgå en vurdering af, om ansvarsområdet vil bidrage til et sammenhængende og mangfoldigt museumsvesen og om en evt. ændring vil tilføre aktualitet og mangfoldighed til det samlede

UDKAST

museumsvæsen og sikre et dynamisk museumsvæsen, der afspejler samfundsudviklingen. Se også bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 8.

Det hører ikke til museumsnævnets kompetencer at fordele ansvaret for varetagelsen af de arkæologiske undersøgelser i henhold til lovens kapitel 8. Samordningen af den arkæologiske undersøgelsesvirksomhed samt fordelingen af arbejdsopgaverne mellem de arkæologisk arbejdende museer forvaltes af Slots- og Kulturstyrelsen med hjemmel i den gældende lovs kapitel 8.

Med lovforslagets *stk. 3*, foreslås det, at museumsnævnet sekretariatsbetjenes af Kulturministeriet. Det er hensigten, at kompetencen vil kunne delegeres til Slots- og Kulturstyrelsen. Den foreslåede ændring vil indebære, at museumsnævnets afgørelser om statsanerkendelse og tilbagekaldelse forudsættes forberedt af Kulturministeriet som sekretariat, som kan samle eksisterende oplysninger, og efter behov indhente yderligere oplysninger fra det relevante museum og evt. faglige vurderinger fra sagkyndige. Afgørelser om statsanerkendelser vil være omfattet af forvaltningslovens almindelige regler om partshøring m.v.

Det foreslås i *stk. 4*, at museumsnævnets afgørelser efter *stk. 1* ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

Det foreslås, at den administrative rekurs afskæres. Formålet med den foreslåede bestemmelse er, at det vil sikre uafhængighed fra det politiske niveau. Nævnets afgørelser vil i lighed med afgørelser truffet af fagkyndige organer kunne indbringes for Folketingets Ombudsmand eller domstolene.

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2025.

Efter det foreslåede *stk. 2* kan museer indplaceret af kulturministeren efter lovens § 13 a, *stk. 4*, ansøge museumsnævnet om en ændret indplacering fire år efter lovens ikrafttræden, dvs. fra den 1. januar 2029, jf. dog nedenfor. F.eks. hvis der er forhold omkring museets samling, der afgørende har ændret sig.

UDKAST

Efter det foreslåede *stk. 3* træder lovens § 13 a, stk. 5, og § 20, stk. 1, nr. 3 i kraft den 1. januar 2029. Det betyder, at der som udgangspunkt ikke kan ansøges om en ændret indplacering i grundtilskudskategori før den 1. januar 2029 – dvs. fire år efter lovens ikrafttræden. Det gælder for alle de statsanerkendte museer, der måtte blive statsanerkendt og indplaceret mellem to og fire år efter lovens ikrafttræden, jf. *stk. 6*. En differentiering af, hvornår museerne kan indbringe deres indplacering for museumsnævnet, vil ske for at sikre en stabil indfasningsperiode, hvor de fleste museer vil forblive i samme grundtilskudskategori, således at museerne generelt vil få mulighed for at omstille sig til den nye tilskudsmodel.

Det følger dog af lovforslagets *stk. 4*, at *stk. 2* og *3* ikke finder anvendelse for museer, der samlet set vil få et lavere statsligt driftstilskud i 2025 end i 2024. For disse museer, vil lovens § 13 a, stk. 5, og § 20, stk. 1, nr. 1 og 3, om muligheden for at ansøge museumsnævnet om en ændret indplacering i grundtilskudskategori imidlertid træde i kraft den 1. januar 2026 – dvs. ét år efter lovens ikrafttræden. Med bestemmelsen vil det alene være driftstilskuddet i 2025, der kan tages i betragtning, når det skal afgøres, om der er mulighed for at ansøge museumsnævnet om en ændret indplacering. Det vil dermed være uden betydning, om museet samlet set vil få et lavere statsligt driftstilskud i f.eks. 2026 end i 2024.

Ifølge det foreslåede *stk. 5* vil museumsnævnets afgørelse om indplacering træde i stedet for den indplacering, der sker ved kulturministeren i forbindelse med lovens ikrafttræden, jf. *stk. 2*, for de museer, der kan og vælger at benytte sig af reglerne i lovens § 13 a, stk. 5, og § 20, stk. 1, nr. 1 og 3, i perioden 1. januar 2025 til 1. januar 2029. Museer, der er indplaceret af kulturministeren ved bekendtgørelse i overensstemmelse med den politiske stemmeaftale, vil, efterhånden som museumsnævnet måtte træffe afgørelse om en ændret indplacering, blive fjernet fra bekendtgørelsen.

I medfør af det foreslåede *stk. 6* kan museer, der ikke er statsanerkendt ved lovens ikrafttræden tidligst statsanerkendes to år efter lovens ikrafttræden. Det ændrer dog ikke på, at museumsnævnet ville kunne modtage og behandle ansøgninger om statsanerkendelse tidligere end to år efter lovens ikrafttræden. En eventuel tildeling af statsanerkendelse vil dog først træde i kraft med virkning fra den 1. januar 2027. Det følger af det foreslåede

UDKAST

stk. 6, 2. pkt., at museer der ved lovens ikrafttræden ikke lever op til vilkårene for statsanerkendelse, jf. § 14, stk. 1 og 2, får en periode på op til to år til at rette op, jf. § 14, stk. 4, hvorefter museumsnævnet kan tage stilling til, om statsanerkendelsen tilbagekaldes. De pågældende museer vil tidligst kunne få tilbagekaldt deres statsanerkendelse tre år efter lovens ikrafttræden, dvs. den 1. januar 2028, medmindre der er tale om manglende overholdelse af de kvalitative vilkår i § 14, stk. 1, herunder f.eks. vilkår om høj kvalitet, hvor den periode, museet gives til at rette op, vil kunne være mindre end to år.

I medfør af det foreslåede *stk. 7*, finder *stk. 3*, der henviser til, at regler vedrørende ansøgning og behandling af ændret indplacering i grundtilskud først træder i kraft den 1. januar 2029, ikke anvendelse for museer, der fusionerer eller spalter sig. Disse vil efter lovens ikrafttræden således kunne anmode museumsnævnet om nye statsanerkendelser og nye indplaceringer.

Det følger af *stk. 8*, at museer, der kan statsanerkendes to år efter lovens ikrafttræden, jf. *stk. 6*, kan modtage variabelt tilskud efter § 13 a, *stk. 6*, fra den 1. januar 2030.

Efter det foreslåede *stk. 9*, beskikkes tre af de syv medlemmer af museumsnævnet første gang efter lovens ikrafttræden for en periode på to år. Formålet er at sikre forskudt kontinuitet i udskiftningen af medlemmer, således at tre medlemmer kan genudpeges fire år fra 2027, mens de øvrige fire medlemmer kan genudpeges til nævnet fra 2029.

Til § 3

Med lovforslagets § 3, *stk. 1*, foreslås en gradvis indfasning af museernes samlede driftstilskud i en fireårig indfasningsperiode. Det er hensigten på baggrund af den politiske aftale om en museumsreform, at der sikres en passende indfasningsperiode, så museerne får mulighed for at omstille sig – særligt de museer, der står til en nedgang i statstilskud.

Det følger af lovforslagets § 3, *stk. 2*, at driftstilskud til de statsanerkendte museer i 2024 indgår som beregningsgrundlag for indfasningen fra den 1. januar 2025 til den 1. januar 2029. Der vil således blive taget udgangspunkt i størrelsen af de statsanerkendte museers driftstilskud i

UDKAST

2024, når de nye driftstilskud indføres. Indførelsen ændrer sig dermed ikke, selvom museet måtte få et højere eller lavere driftstilskud efter lovens ikrafttræden. Museer, der får et lavere tilskud i 2025 end i 2024 vil få en blød indførelse, så tilskuddet falder langsomt og med det samme beløb hvert år i de fire indførelsesår. Museer, der får et højere tilskud, vil modsat opnå en relativt hurtig virkning heraf.

Med det foreslåede § 3, *stk. 3*, gives kulturministeren bemyndigelse til i perioden 1. januar 2025 til 1. januar 2029 at anvende allerede foretagne indberetninger fra de statsanerkendte museers besøgstal, besøgstal for børn og unge, indtægter og fagfællebedømte forskningspublikationer for årene 2019-2024 til bestemmelsen af størrelsen af det variable tilskud. Der kan således anvendes data fra før lovens ikrafttræden i indførelsesperioden med henblik på at udregne størrelsen af variable tilskud til de statsanerkendte museer fra den 1. januar 2025.

Med *stk. 4* bemyndiges kulturministeren til at fastsætte nærmere regler om beregning og indførelse af driftstilskud fra lovens ikrafttræden og til den 1. januar 2029.